

De bibliotheek van de Augustijnenstatie te Nijmegen in de 17^e eeuw*)

Over het boekenbezit op de staties der Augustijnen in de Hollandse Missie in de 17^e eeuw¹⁾ zijn we enigermate ingelicht dank zij enkele inventarislijsten. Dergelijke lijsten hebben we van de staties van Nijmegen, Groningen en Utrecht.

De boekenlijst van de Utrechtse missionaris is de kortste; die van de staties in Groningen en Nijmegen zijn veel langer en uitvoeriger. Van de statie in Nijmegen hebben we drie min of meer verschillende lijsten.

Van het boekenbezit van de Amsterdamse staties hebben we slechts enkele sporadische gegevens, helaas echter geen enkele inventarislijst of catalogus.

Wij publiceren eerst het Nijmeegse boekenbezit. In een volgende bijdrage dat van de staties te Groningen en Utrecht.

In de winter van 1672 kwam p. Matthias Agolla naar Nijmegen om er p. Johannes Aerts op te volgen, die enkele weken tevoren was gestorven. In januari 1673 begon hij met het opmaken van een inventaris van alles wat er zich toen in het sterfhuis van p. Aerts bevond, hetgeen hij getrouw en nauwkeurig gedaan heeft, zoals hij zelf verklaart in zijn «*Rudis Augustinianae missionis ... Deductio*»²⁾. Hij heeft

*) Tot kort vóór zijn dood (23 okt. 1981) was p. Calixtus Herraets o.s.a. bezig met de boeken in de staties van Nijmegen en Groningen, die hij voor het grootste deel reeds had geïdentificeerd. Wij hebben, in grote erkentelijkheid, zijn gegevens verzameld, aangevuld, en voor deze publikatie bijeengezet.

¹⁾ Voor de Augustijnen in de Hollandse Missie, zie :

E. YPMA : De Augustijnen in de Hollandse Missie; het ontstaan van de Missie, *Augustiniana* 2 (1952), pp. 61-70.

E. YPMA : De Augustijnenstaties te Groningen in de 17e eeuw, *Archief voor de Geschiedenis van het Aartsbisdom Utrecht* 71 (1952), pp. 151-170.

E. YPMA : De Augustijnen in de Hollandse Missie; de Praefectus Missionis, zijn taak en zijn faculteiten, *Augustiniana* 3 (1953), pp. 107-127.

B. VAN LUIJK - L. VAN DIJK : De Augustijnen in de Hollandse Zending; Gelderland, Limburg en Staatsbrabant (1623-1853), *Augustiniana* 17 (1967), pp. 274-298.

²⁾ Pater Matthias Agolla was missionaris te Nijmegen van 1672 tot 1697, en p. Johannes Aerts van 1666 tot 1672.

“*Rudis Augustinianae missionis in urbe Neomagensi Deductio*”, pp. 98-240 (oude nummering) (voortaan : *Rudis ... Deductio*) p. 132; 128, is het tweede gedeelte van het “*Manuale missionis Augustinianae Noviomagensis*”, ms. Archief Bisdom 's Hertogenbosch.

Zie : J.W.M. PEIJNENBURG - R.Th.M. VAN DIJK o. carm : Mathias Agolla en

deze inventaris opgemaakt ten gerieve van de Capitulares die in de loop van het jaar aan het provinciaal kapittel zouden deelnemen om hun een indruk te geven van de omstandigheden waarin de missionaris in Nijmegen moest leven³).

De inventaris begint met de boeken, keurig naar maat gerangschikt in folio, quarto, octavo, in duodecimo en decimo-sexto, gevolgd door de «libri sacri et ecclesiastici». Per groep zijn de boeken genummerd; in totaal, de liturgische boeken meegerekend, vormen ze 248 nummers⁴). De titels van de boeken worden beknopt aangegeven, gewoonlijk met vermelding van de auteur. Wanneer niet duidelijk blijkt wie dat is, wordt dit soms aangegeven. Van andere werken wordt de schrijver of samensteller klaarblijkelijk als bekend verondersteld.

Na de beknopte titel en auteurs aanduiding volgt meestal de naam van de voormalige bezitter van het boek; anders volgt er een mededeling dat deze niet bekend is, zoals «sine nomine possessoris», «cuius est non apparet», «cuius est non liquet», «non constat», «incerto possessore». Behalve de namen van zijn voorgangers die op deze statie werkzaam waren n.l. Henricus Scholten, Johannes a Castro (van den Burgh(t)), Matheus en Johannes de Vorster, Henricus Morren en Johannes Aerts, worden ook verschillende Augustijnenkloosters vermeld waaraan de boeken toebehoorden, o.a. Diest, Brussel, Hasselt en Maastricht. Tenslotte is er een hele reeks namen van andere vroegere bezitters, leken, geestelijken en kloosters.

Verder vinden we in de marge van deze lijst, vóór verschillende nummers, een d. geplaatst. Blijkens een nota, ingevoegd tegenover pag. 142, is deze d. in 1677 op de lijst aangebracht om aan te geven, dat deze boeken naar het convent van Diest zijn teruggezonden. Ze behoorden blijkbaar aan dat convent toe en de prior van Diest, p. Petrus de Baussely, had met instemming van de provinciaal Johannes

de Augustijnenstatie te Nijmegen, laatste kwart zeventiende eeuw. — Een handschrift in het archief van het bisdom 's Hertogenbosch, *Numaga* 22 (1975), pp. 49-69.

³) "... vigesima prima januarii in oppidum reversus, conficiendo omnium inventarium totis curis incumbo, ut Capitulares, qui eo anno erant conventuri, viso Missionis statu, in commune consulerunt, cui alteri molem illam imponderent ... Inventarium autem, ut confectum, et ad Capituli patres missum est, suis verbis hic subditur ... Hic status domus mortuariae est, sed an ex hac supellectile nemo aliquid tamquam suum repetiturus sit nescio; uti et ignoro an aliis praeter ea nihil debeatur in defunctis, aut defunctis nihil ab aliis. Ita fideliter et quantum potui exacte. p. Matthias Agolla anno 1673". Rudis ... Deductio pp. 141-162.

⁴) "Status domus mortuariae missionum nostrarum Neomagensium. Libri in folio ...". Rudis ... Deductio pp. 142-148.

du Pernes, de teruggave er van gevraagd⁵⁾). Het waren boeken die het eigendomsmerk droegen van het convent van Diest, en een aantal werken van de paters Morren, Aerts en de Baussely, die van dat convent afkomstig waren. In totaal waren er 38 met d. aangemerkt. Een tiental aangegeven werken, waarvan twee het eigendomsmerk van het convent van Diest droegen, zeven dat van p. Morren en één dat van p. Aerts, komen nog voor op een volgende lijst die in 1682 is opgemaakt. Het is niet duidelijk om welke reden deze boeken niet naar Diest gestuurd zijn. Of zijn ze pas later verzonden?

Aan het eind van heel de inventaris verklaart p. Agolla, dat hij niet weet of iemand iets van het huisgerei als zijn eigendom zal komen terugvragen. Dit zou mogelijk ook kunnen gelden voor de boeken!

Verder zegt hij, niet te weten of iemand nog andere verplichtingen had jegens zijn gestorven voorgangers, of deze laatsten ten opzichte van anderen, behalve die welke hij in zijn inventaris vermeld heeft. Tenslotte verklaart hij daar uitdrukkelijk, zijn werk nauwgezet te hebben gedaan⁶⁾.

Een tweede volledige inventaris van de Nijmeegse statie heeft p. Agolla opgemaakt in 1682. Hij deed dit in aansluiting op de visitatie van de "Prefectus missionis", Jacobus Willemaert, die echter slechts korte tijd in Nijmegen verbleef, zodat de tijd ontbrak om hem alles nauwkeurig te laten zien⁷⁾.

Ook deze inventaris (die we aanduiden met *B*) begint met de boeken die op de statie aanwezig waren⁸⁾. De lijst is echter aan-

⁵⁾ "Nota omnes libros littera d. notatos ad petitionem patris prioris Baussely, permissu magistri Provincialis du Perne, ad conventum Distensem esse relatos, anno 1677". Rudis ... Deductio p. 132.

⁶⁾ Zie noot 3.

⁷⁾ "Tandem 4/14 junii 1682 eo (Neomago) advenit Adm. Rdus et Eruditissimus pater Jacobus Willemaert, S. Theol. Licentiat, et Missiõnum Praefectus et ... domum nostram, Praefecti Missionum titulo, visitavit; et in scriptis ibi Amstelodamum transmittit, (etenim quia ad abitum festinabat, tempus mihi singula annotandi, totamque suppellectilem perscrutandi decrat) rerum omnium ad eam missionem perspectantium, librorum, suppellectilis, oratorii, Baptismorum, Matrimonio iunctorum, conversorum etc. statum exactum". Rudis ... Deductio p. 213.

⁸⁾ "Hic status Missionis Neomagensis missus est Amstelodamum die 3. junii anno 1682 a patre Mathia Agolla ad Erudit^{mum} p. Jacobum Willemaert Missionum Praefectum, qui prima junii eiusdem anni visitationem suam Neomagi instituerat et Amstelodamum abierat ... Status Inventarii Missionis Neomagensis ord. Erem. s. Augustini sub patre Mathia Agolla Anno 1682".

Deze inventarislijst van 16 folia is ingevoegd tussen p. 213 en 214, die wij hebben genummerd met 213a-213 p.

Willemart, Jac. o.s.a. (1626-1697), Praefectus Missionis 1681-1684. Voor Willemaert, zie :

merkelijk korter dan die van 1672 (die we lijst *A* noemen), en minder gedetailleerd. De boeken zijn niet meer gerangschikt naar hun formaat; de titels zijn heel beknopt aangegeven, vaak wél met vermelding van de auteur maar zonder naam van de eigenaar. Er worden echter wel een paar boeken vermeld die niet voorkomen op de inventarislijst van 1672; daarentegen ontbreken een aantal werken die op de voorgaande lijst wel voorkomen. Zo ontbreken vrijwel alle boeken die op de inventaris van 1672 naderhand met een d. gemerkt zijn, maar ook andere werken. Blijkbaar zijn verschillende boeken, die eigenlijk niet aan de statie behoorden, aan hun eigenaars teruggeven of opgeruimd⁹⁾.

Een derde inventarisatie van de statie, eveneens door p. Agolla opgemaakt, bevindt zich achter in de «*Rudis ... Deductio*»¹⁰⁾. Deze inventaris (die we *C* noemen) heeft geen enkele notitie, waaruit blijkt wanneer of naar aanleiding van welk feit zij is opgemaakt. Ook hier wordt begonnen met de boeken. Dit eerste deel heeft de titel: «*Libri Bibliothecae*» en beslaat de folia 218-224. De titels zijn beknopt weergegeven en vaak wordt de auteur van het werk vermeld. In totaal staan er 212 titels vermeld, zonder dat er iets wordt aangegeven over formaat of eigenaars. De lijst *B* van 1682 heeft minder titels, n.l. 196. Bij vergelijking van deze twee boekenlijsten, die beide aanmerkelijk minder titels aangeven dan die van 1672, blijkt dat op lijst *C* nog enkele boeken voorkomen die niet meer op lijst *B* van 1682 worden vermeld. Daarentegen ontbreken op lijst *C* alle boeken die op *A* met een d. gemerkt zijn, terwijl die toch niet allemaal ontbreken op lijst *B*. Verder komen op lijst *C* enkele werken voor die niet op *A* en *B* staan.

Aangezien de met d. gemerkte boeken in 1677 door het convent van Diest zijn teruggevraagd, is *C* evenals *B* na die datum opgesteld. *C* lijkt echter vóór *B* te zijn opgemaakt, dus vóór 1682 of in dat jaar, daar verschillende boeken nog op de bibliotheek van de Nijmeegse statie stonden die er in 1682 blijkens *B* niet meer waren, ofschoon enkele met d. gemerkte boeken nog wel op *B* voorkomen.

Alb. DE MEIJER: James Willemart o.s.a. at the court of James II. The fourth attempt to reestablish the English Augustinian province, *Analecta Augustiniana* 41 (1978), pp. 113-155.

Alb. DE MEIJER: Een Brugse Augustijn aan het engelse hof in 1685. Jacobus Willemart o.s.a. en Jacobus II, *Handelingen v. h. Genootschap v. Geschiedenis «Société d'Émulation» te Brugge* 115 (1978), pp. 43-81.

⁹⁾ *Rudis ... Deductio* pp. 213a-213f.

¹⁰⁾ I.c. pp. 218-240.

Op B staan nl. wel de nummers 37, 39, 57, 63, 81, 82, 96, 112, 172, 177 en 205. Zouden die werken naderhand toch weer naar Nijmegen gekomen zijn? Van een vrij groot aantal boeken, die op C nog voorkomen maar niet meer op B, vermeldt A de eigendomsmerken, b.v. 50, 69, 83, 93, 99, 100, 107, 109, 121, 126, 127, 137, 139, 140, 152, 153, 156, 167, 168, 197, 198, 207. Van andere, dat ze geen eigendomsmerk hebben of geen eigenaam vermelden, n.l. 68, 103, 124, 131, 136, 140, 195, 181, 183, 203, 206, 212; van de nummers 60 en 105, dat het oude versleten boeken zijn: «vetus et laceratus», «vetustus».

Op lijst B ontbreken van lijst A de nummers: 6, 7, 47, 48, 50, 53, 56, 59, 61, 62, 68, 69, 72, 85, 88, 90, 93, 99, 100, 103, 104, 107, 109, 113, 114, 115, 118, 119, 121, 124, 127, 128, 136, 137, 139, 140, 143, 145, 146, 149, 150, 151, 152, 156, 167, 168, 170, 171, 175, 178, 183, 185, 186, 187, 188, 195, 196, 200, 203, 206, 207, 211, 212 (totaal 64).

Hieronder volgen in *cursief* de boektitels zoals zij op de eerste lijst, lijst A, voorkomen. Eventueel zijn daaraan toegevoegd de titels zoals die in B of C vermeld staan, als daarin een precisering wordt aangegeven. We hebben ze doorlopend genummerd. Onder deze *cursief* gedrukte titel staat de naam van de auteur en de volledige titel van het werk met vermelding van jaar en plaats van uitgave, voor zover die konden worden vastgesteld, of anders van de eerste druk, met de aanduiding dat er verschillende drukken van het werk bestaan of dat het herhaaldelijk is uitgegeven.

Vervolgens wordt zo mogelijk met enkele korte notities aangegeven, wanneer de auteur geleefd heeft en waar nadere gegevens over zijn persoon en zijn werken gevonden kunnen worden.

Tenslotte voegen we aan deze lijst toe een reeks van boektitels, die voorkomen op lijst B en C, doch niet op lijst A (nn. 249-268).

Om enig zicht te krijgen op het boekenbezit dat zich in de Nijmeegse statie bevond, volgt eerst een indeling volgens hun aard.

1. Scriptura Sacra : 235 t/m 241, 255, 266, 267, 268.
2. Commentarii in Sacram
Scripturam : 2 t/m 9, 12, 13, 23, 28, 42, 48, 55,
68, 96, 124, 167, 181.
3. Patres et Scriptores
Ecclesiastici : 10, 13, 16, 21, 24, 39, 73, 75, 95, 97,
117, 164, 169, 203, 207.

4. Theologia generalis : 31, 37, 38, 85, 160, 186, 187.
Theologia moralis : 20, 25, 29, 34, 49, 70, 111, 112, 113,
125, 177, 185, 188, 192, 215.
5. Sermones : 14, 22, 30, 33, 43, 46, 47, 51, 53, 57 t/m
62, 65, 69, 77, 79, 87, 89, 90, 91, 93,
101, 115, 152 t/m 155, 159, 170, 171,
195, 204, 263.
6. Polemica : 40, 71, 86, 110, 116, 118, 120, 121, 123,
126, 135, 156, 166, 191, 201, 212, 249,
252, 264.
7. Libri pii : 1, 13, 15, 32, 36, 63, 80, 88, 92, 99,
109, 114, 119, 127-131, 136, 140, 143,
146, 149, 150, 151, 158, 172, 174, 175,
178, 182, 193, 254, 255, 257, 259.
8. Liturgica : 26, 122, 141, 198, 216-234, 242-247,
260, 262.
9. Catechismus : 100, 165, 200, 205, 258.
10. Historia Sacra : 18, 35, 44, 82, 102, 162, 189, 202.
11. Historia Profana : 78, 108, 144, 168, 199.
12. Juridica (Can.) : 163, 176, 211, 248.
Juridica (Civ.) : 19, 54, 138.
13. Philosophia : 52, 74, 84, 133.
14. Humanistica : 11, 17, 27, 64, 66, 76, 106, 107, 132,
134, 137, 142, 147, 157, 173, 209, 210,
250, 256.
15. Concordantia : 41, 45, 50.
16. Dictionaria : 56, 72, 81, 83, 103, 104, 105.
17. Varia : 139, 145, 161, 180, 251, 253.

Van een groot aantal werken kunnen we vaststellen, aan wie ze vroeger toebehoorden. Bij aanzienlijk veel werken heeft p. Agolla aangetekend dat ze géén eigendomsmerk hebben; van de andere werken is een groot deel afkomstig van zijn voorgangers op de statie, of van augustijnen-conventen in de zuidelijke Nederlanden.

In chronologische volgorde waren in de Nijmeegse statie werkzaam :

1. Henricus Scholten (Schoutens), geboren te Nijmegen, geprofest in 1622 in het convent van Brugge; missionaris in Nijmegen van 1633 tot 1636. Van hem was no. 100.

2. Joannes a Castro (van den Burgh(t), geboortig van Amsterdam, hoorde waarschijnlijk tot het convent van Brussel, en bediende de Nijmeegse statie van 1637 tot 1640; hij stierf te Amsterdam in 1641. Van hem waren de boeken : 4, 9, 51, 58, 67, 86, 160, 166, 192.
3. Mathias de Vorster, S.Th. Doctor, uit het convent van Brugge, was werkzaam in Nijmegen, Beek en Wylre van 1641 tot 1654. Van hem waren de nrs. (4), 8, 10, 13, 33, 44, 45, 95, 122, 127, 129, 142, 147, 148, 154, 156, 159, 162, 165, 169, 204, 215, 243.
4. Johannes de Vorster (alias v.d. Cammen), broer van Mathias, van het Brusselse convent, werkte in de Nijmeegse statie van ca. 1654 tot ca. 1659. Aan hem behoorden toe de nrs. : 2, 20, 46, 83, 106, 144, 157, 163, 164, 182, 199, 211, 226, 236, 246.
5. Henricus Morren, conventualis van Diest, was werkzaam in de statie van 1654 tot 1666. Aan hem behoorden de nummers : 13, 37, 39, 47, 48, 60, 61, 81, 82, 96, 139, 205, 224, 229, 232 (nummer 172 was van p. Petrus Morren).
6. Johannes Aerts, eveneens uit het convent van Diest, bediende de statie van 1666-1672. Van hem waren de nrs. 6, 7, 53, 57, 59, 63.
7. Mathias Agolla, geboren te Diest in 1628 en overleden in 1701 op 9 februari. Hij was werkzaam in Nijmegen van 1672 tot 1697. Van hem worden geen nummers vermeld.

Van Petrus de Baussely, die in 1682 prior van Diest was, waren de nummers : 185 t/m 188; van p. Petrus Decker nr. 191 en van p. Matthaeus Lemmens nr. 230.

Eigendomsmerken van de Augustijnenconventen : Brussel, Hasselt, Luik en Maastricht vinden we respectievelijk in de nrs. 50, 93, 66 en 38; en van Diest in de nrs. 56, 62, 88, 104, 112, 113, 115, 170, 171, 248. In totaal behoorden dus ruim 80 werken aan de Augustijnen.

De overige nummers behoorden aan de volgende personen of conventen :

Alicuius monasterii Neomagensis : 16
Alicuius Sacerdotis : 72
Boenert (Bonert), Herman : 121, 240
Bernardi, Dominicani : 94
Blochomensis, Theodorus : 75
Bock, Wilhelm : 213
Bugensis, Henricus : 173
Busaeus, Henricus : 120
Busaeus, Lambertus : 107
Buys (Busaeus), Thomas, presbiter
Neomag. : 11, 27, 126

Cabellini, Gerardus : 84, 198
Can. Reg. Neom. : 26, 42
Conventus Hussiae : 237
Conventus Lundensis : 78
Daniels, Willebrord : 189
Everdingius, Jacobus : 41
Eres ..., Michael : 19
Haften, Henricus van : 137
Hages, Henricus, canonicus : 130
Hees, Cornelius ab : 98
Heyngst, Philippus : 36

- Hommersonus, Joannes, pastor : 24
 Kaets, Catharina van, suster : 99, 114
 Lindeman, in usum : 209
 Loefs (Loofs), Henricus Jacobus, pastor
 in Velp : 73, 101, 105, 158, 207, 241,
 245
 Neefs, Hubertus : 125
 Neoclesianus, Jacobus : 97
 Op de Holtmeer : 152
 Phalesius, Petrus : 191, 176
 pp. Capucinorum : 43, 65, 77, 87, 92
 pp. Minoritarum : 218, 219
 Reyx, Joannes : 31
 Rochovius, Joannes : 167
 Roeters, Marrigen : 244
 Rijswijk, Herman : 54
 Sanctius, Everardus : 109
 Sorores Tertiariae Hesselberghe (mona-
 sterium in Hesselberghe Neom.):
 (monialium Neom. Hesselbergh) : 25,
 29, 32, 70
 Stals, Alijdt, suster : 151
 Tilanus, Joannes : 153
 Verstegen, Joannes : 149
 Vouster, Augustinus de : 175

NIJMEGEN

- Acolastus 251
 Agricola, R. 74
 Albertus Patavinus, o.s.a. 171
 Alvarez, M. s.j. 134
 Aluarus, zie Alvarez
 Alvarus, zie Alvarez
 Ambrosius 10-39
 Ammiani, S, zie Ammianus, S.
 Ammianus Sebastianus, o.s.a. 200
 Anacrisis 253
 Angelus de Clavasio, o.f.m. 34
 Angelus van Chivasso, zie Angelus de
 Clavasio
 Antoninus (Pierozzi) o.p. 25
 Augustinus 21, 75, 80, 164, 203, 207,
 255
 ps. Augustinus 178
 Aveugle, Joh. 57
 Azpilcueta, M. 49
 Baeza, Did. s.j. 6, 7
 Balbi, Joh. o.p., zie Johannes Januensis
 Baldesano, Giov., zie Baldesanus G.
 Baldesanus G. 194
 Baretti, A. o.p. 92
 Basilus 16
 Bax, N. zie Baxius, N.
 Baxius, N. o.s.a. 197, 256
 Becanus, M. s.j. 160, 261, 264
 Beckenhaub, Joh. 37
 Beja, Fr. de o.s.a. 113
 Bellarminus, R. s.j. 67, 125, 184, 205
 Beranguez, Pedro J. 38
 Bernardus 13
 Beza, Theod. 239
 Bignoni, M. o. cap. 56
 Binnaerts, M. 104
 Binsfeld, zie Binsfeldius
 Binsfeldius, P. 177
 Bonaventura 37
 Bourgeois, J. zie Bourgesius, J.
 Bourgesius, Joh. s.j. 101
 Broek, M. v.d. zie Paludanus, J.
 Brulius, Joach. o.s.a. 18
 Buchler(us), Joh. 173
 Busaeus, J. s.j. 182, 194, 203
 Busch, J. can. Windesh. 32
 Busenbaum, H. s.j. 111
 Bustis B. de, zie Bustis, B. de Clavasio
 Bustis, Bern. de, o.f.m. 33
 Buys, J. zie Busaeus
 Calamato, Alex. 60
 Carion, J. 108, 144
 Carletti, zie Clavasio, A. de
 Carthagera, J. de. o.f.m. 43
 Cassandrus, zie Castaneus, L.
 Castaneus, Lud. 83
 Castro, Judocus a. zie Duchastel
 Catechismus 100

- Chasteigne de la Rochposay. zie Castaneus, L.
 Chrysostomus, Joh. 95, 169
 Cicero 142
 Clavasio, Ang. o.f.m. 34
 Clenaerts, P. 255
 Clichthove, J. van. zie Clichtoeveus
 Clichtoveus, Jac. 166
 Cochlaeus, Joh. 162
 Concilium Trident. 258
 Concordantiae 41, 45, 50
 Conincksteyn, A. van. zie Koenigstein, Ant. van
 Constitutiones o.s.a. 248
 Cornelius a Marca 64
 Corvinus, A. 79
 Costerus, Fr. 110-172
 Coutinho, Ign. o.p. 47
 Cruesen, N. zie Crusenius, N.
 Crusenius, N. 248
 Cybo Chigi Inn. 92

 Decoster, Fr. zie Costerus, Fr.
 Defensio Jesuitarum 118
 Delaminetz, R. zie Laminetz, R. de
 Dictionario, El grande 81
 Diction. Biglotton 104
 Diction. Triglotton 103
 Dionysius 117
 Dionysius Carthusianus 28-181
 Dominicae precatio explanatio 213
 Donatus Aelius 76
 Draudius, Georg. 66
 Draut, G. zie Draudius, G.
 Drexel(ius) J. s.j. 183
 Du Chastel, Josse o.f.m. 51
 Duncanus, M. (Donck, M.) 126
 Durand(us), G. 26

 Emmanuel de Conc. o.s.a. 115
 Eobanus. zie Hessus
 Erasmus 137, 157, 193, 210, 240
 Estella, D. zie Stella, D.
 Expositio hymn. 198
 Eynatten, M. van 246

 Faber, M. s.j. 14, 46

 Faustus 180
 Fedele (Fidele), B. zie Fidelis, B.
 Ferus, Joh. o.f.m. 23, 96, 124, 215
 Ferentius, zie Terentius
 Fidelis, Benedetto 59
 Fischer, J. zie Piscator(ius), J.
 Fisher, J. 156
 Fizen, Th. o.s.a. 115
 Florus Lucius 78
 Fromond, zie Fromondus
 Fromondus, Libert. 52
 Fromont, zie Fromondus
 Fulgentius Afer 147

 Gagneus, Joh. 167
 Gaigny, J. de, zie Gagneus
 Gallensis, Joh. o.f.m. zie Johannes Gallensis
 Gavanti, B. 229
 Geestel. Oefeninghe 99, 114
 Gerecht, J. zie Lanspergus, J.
 Gernbergen, H. 105
 Gerson, Joh. 15, 70
 G(h)eilhoven
 Ghetijden O.L.V. 127
 Giustiniani, F. zie Justinianus, F.
 Glareanus, H. 106
 Gnaphaeus 251
 Godevaert v.d. Berghe, M. 110
 Grammaire Espagnole 139
 Grau, Fr. zie Nausea, Fr.
 Gregorius Magnus 24
 Gregorius IX 163
 Greniers, Nic. reg. can. 116
 het Gulden gebedenboek 214

 Heer, Henry de 145
 Hessus, H.E. 109
 Heumen, Joh. van 63, 88
 Hieronymus 98, 241
 Hivaeus (Hyves), H. o.s.a. 129
 Horatius 106
 Hosius, Stan. 212
 Hugo a S. Caro 12
 Hugo de S. Cher op. zie Hugo a S. Caro
 Hu(ij)men, J. van. zie Heumen, J. v.
 Hyves, H. de. zie Hivaeus

- Ignatius v. Antiochië 117
 Ignatius v. Loyola 189
 Isselt, Michel van 87, 136, 190, 196
 Jacobus a Voragine o.p. 36
 Johannes Gallensis o.f.m. 72
 Johannes de Galles, zie Joh. Gallensis
 Johannes Gualensis, zie Joh. Gallensis
 Johannes Januensis 9
 Johannes van Wales, zie Joh. Gallensis
 Jonghe, Adr. de. zie Junius, Hadr.
 Judocus ab Erfurdia 138
 Junius, Hadr. 105
 Justinianus, Fab. orat. 20
 Justinus, Marc. Joh. 78, 199
 Kedd, J. s.j. 191
 Kempisius. zie Thomas a Kempis
 Kinschot, H. van 19
 Kleyn, M. zie Micronius
 Knaep, J. zie Servilius, J.
 Knapius, zie Servilius, J.
 Koenigstein, Ant. van 154
 Lactantius 73
 Laminetz, R. de 53
 Lancelotz, H. zie Lancillottus, H.
 Lancillottus, H. o.s.a. 204
 Landinus, Chr. 27
 Lanspergius, J. o. carth. 90, 170
 Lapide, Corn. a, s.j. 2, 3
 Le Roy, P. zie Regis, P.
 Lessius, Leon. s.j. 206
 Leven en Leyden Christi 146
 Leys, L. zie Lessius, L.
 Libellus precum 150, 151
 Liber flandricus 69
 Lit(h), G. van, zie Littius, G.
 Littius, Godefr. o.s. cruc. 91
 Lochmaer, M. zie Lochmayer
 Lochmayer, M. 141
 Loodt, J. Chr. zie Loots, J. Chr.
 Loots, Chr. o.s.a. 131
 Loriti, H. zie Glareanus, H.
 Lucas, Fr. 50
 Lucianus Samosatensis 17
 Lucius Florus 78
 Ludovicus Castanei 83
 Ludovicus v. Granada o.p. 136, 190, 196
 Lumene de Marcke, J. o.s.b. zie Cornelius a Marca
 Lyra, Nic. de 42
 Maigretius, G. o.s.a. 148
 Maiolus, S. 66
 Majoli, S. zie Maiolus
 Maldonatus, J. s.j. 4
 Mantelius, J. o.s.a. 80
 Mantels, J. zie Mantelius, J.
 Manutius, A. 256
 Marca, C. de 64
 Matialis 117
 Menas. zie Simonsz, M.
 Mendoza, Fr. s.j. 8
 Menno. zie Simonsz, M.
 Meng(h)i, H. 122
 Menochius, Jac. 54
 Mensius, Hier. 122
 Micronius, M. 249, 252
 Molina, C. (Vermeulen) 201
 Musso, C. zie Mussus
 Mussus, Corn. 87
 Nausea, Fr. 153, 165
 Navarrus zie : Azplicueta
 Neusser, B. o.f.m. 56, 57
 Niceno, Diego. zie Niseno, D.
 Nicephorus, Gr. 102
 Nicolaus Salicetus o. cist. 149
 Nider, Joh. o.p. 29
 Nis(s)eno, D. 61
 Nyder, J. o.p. zie Nider
 Onuphrius Panvinus. zie Panvinus
 Orosius Paulus 78
 Osorio(sus), Jeronimo 168
 Osorius, Joh. s.j. 94
 Ovidius 209
 Paes, B. o. trin. 55
 Palu, P. de la. zie Petru a Palude
 Paludanus, J. o.s.a. 82, 133
 Panvinio, O. zie Panvinus, On

- Panvinius, On. o.s.a. 44
 Paoletti, Aug. o.s.a. 62
 Patavinus, Alb. o.s.a. 171
 Pauli, M. o.s.a. 175
 Paulus V 242
 Paulus Orosius 78
 Pépin, G. zie Pipini, G.
 Peronius, Joach o.s.b. 84
 Perotti, Nic. 11
 Petrus a Palude 30
 Petrus a S. Joseph o.s.a. 185, 186,
 187, 188
 Phalesius, P. 176
 Piatti, G. zie Platus, H.
 Pinelli, Fr. s.j. 208
 Pipini, G. op. 65
 Piscator(ius), Joh. 21
 Platina, B. 44
 Platus, Hier. s.j. 158
 Polycarpus 117
 Polydorus, zie Vergilius
 Polygranus, Fr. 155
 Pompeius Trogo 199
 Porphyrius 84
 Presselius (Stempel), J. 21
 Prieels, Aeg. zie Topiarius o.p.
 Puget de la Serre, J. zie Serre, J. de la

 Quintilianus 131

 Raulin, J. 77
 Regis, Pierre o.f.m. 123
 Ribadeneira, P. de s.j. 189
 Rodericus, M. o.f.m. 176, 211
 Roffensis (Fisher, J.) 156
 Rosignoli, B. s.j. zie Baldesanus, J.
 Rufus Sextus 78
 Rijckel, D. van. zie Dionysius Carthusianus

 Sa, Emmanuel de s.j. 192, 237
 Sacchi, Barth. de. zie Platina, B.
 Salicetus, Nic. o. cist. 149
 Samostratensis. zie Lucianus
 Sanchez, Gasp. 93, 263
 Sartorius, J. Th. 94
 Sasbout (Sasbaut), A. o.f.m. 48
 Schellekens, Mart. zie Becanus

 Schenkel, P. zie Schenkelijs, P.
 Schenkelijs, P. o.s.a. 89, 140
 Schore, A. zie Schorus, Ant.
 Schorus, A. 107
 Seghers, Nic. o.f.m. 116
 Seneca 179
 Sermones thesauri novi 30, 152
 Serre, J. de la 119
 Simons, Menno 249, 252
 Sonnius, Fr. 71
 Speculum exemplorum 32
 Spoelberch (Spoelbergh), W. zie Spoelbergius
 Spoelbergius, W. o.f.m. 58
 Stapelage (Staphylus), Fred. 120, 121
 Stapleton, Th. 86
 Stella, Did. o.f.m. 5
 Stempel, Joh. P. zie Presselius
 Surius, L. o. carth. 22
 Susteren, Thierry de 31

 Tauber, Joh. o.p. 22
 Terentius Afer, Publius 76
 Teresia 131
 Testamentum de S. Eucharistia 128
 Theophylactus 97
 Thierry de Susteren o.p. 31
 Thomas ab Aquino 31
 Thomas a Kempis 130
 Thomas a Villanova 129, 202
 Toledo, Fr. zie Toletus, Fr.
 Toletus, Fr. s.j. 112
 Topiarius, Aeg. o.p. 159
 Tritenheim (Trithemius), J. o.s.b. 35
 Trogo, Pompeius, zie Pompeius Trogo

 Valerius, Maximus 250
 Velde, Fr. van de, zie Sonnius, Fr.
 Vergil, Polydore, zie Virgilius, P.
 Vernulaeus, Nic. 132
 Vernule, N. de. zie Vernulaeus
 Vermeulen, Chr. 201
 Vervoort, Fr. o.f.m. 214
 Virgilius 27
 Virgilius, P. 161
 Vives, J. L. 40, 174

- Vlimmen (Vlimmerius), Joh. can. Reg. 75
 Voorn, Anna v. 259

Weidenbusch, N. zie Salicetus, N.
 White, Alex. 135
 Wijdenbosch, N. zie Salicetus

Wallaeus, Th. o.s.a. 143

Zeeg(h)ers, N. zie Segers, N.

Eelcko YPMA, O.S.A.

AFKORTINGEN

- AAU Archief voor de Geschiedenis van het Aartsbisdom Utrecht 1874-1957
 ADB Allgemeine Deutsche Biographie — Leipzig 1875-1912
 BCNI Bibliotheca Catholica Neerlandica Impressa (1500-1727) — Den Haag 1954
 BE Bibliotheca Erasmiana — Nieuwkoop 1961
 Blanco Blanco, Ant. : Bibliotheca bibliografico-augustiniana del Colegio de Valladolid — Valladolid 1909
 BNB Biographie Nationale de Belgique — Bruxelles 1866-1944
 Brunet Brunet, J.Ch. : Manuel du Libraire. Paris 1860-1865.
 Copinger Copinger, W.A. : Supplement to Hains Repertorium Bibliographicum. London 1895-1902.
 DACL Dictionnaire d'Archéologie Chrétienne et de Liturgie. Paris 1907-1953
 DB Dictionnaire de la Bible — Paris 1926-1928
 DBF Dictionnaire de Biographie Française — Paris 1933
 DBI Dizionario Biografico degli Italiani — Roma 1960
 DDC Dictionnaire de Droit Canonique — Paris 1935
 DHEE Diccionario de Historia Ecclesiastica de España — Madrid 1971-1975
 DHGE Dictionnaire d'Histoire et de Géographie Ecclésiastiques — Paris 1912
 DNB Dictionary of National Biography — Oxford/London 1917
 DS Dictionnaire de Spiritualité — Paris 1937
 DTC Dictionnaire de Théologie Catholique — Paris 1930-1973
 EU Enciclopedia Universal ilustrada Europeo-Americana — Barcelona 1905-1940
 Flament Flament, A.J.A. : Catalogus der stadsbibliotheek Maastricht. 2 dln. Maastricht 1888-1894
 Hain Hain, L. : Repertorium Bibliographicum — Stuttgart-Paris 1826-1838
 herh. gedr. herhaaldelijk gedrukt
 Hurter Hurter, H. : Nomenclator literarius theologiae catholicae. — Innsbrück 1903-1913
 Le Long Le Long, Isaac : Boekzaal der Nederlandsche Bijbels. — Hoorn 1674.

Le Long	Le Long, Jac. : Biblia Sacra seu syllabus omnium ferme Sacrae Scripturae editionum ac versionum. — Paris 1709
LTK	Lexikon für Theologie und Kirche — Freiburg 1957-1968
NDB	Neue Deutsche Biographie — Berlin 1935
NK	Nijhoff, W. — Kronenberg, M.F. : Nederlandsche Bibliographie van 1500 tot 1540. — Den Haag 1923 sq.
NNBW	Nieuw Nederlandsch Biografisch Woordenboek — Leiden 1911 sq.
OGE	Ons Geestelijk Erf. 1926 sq.
Ossinger	Ossinger, F.J. : Bibliotheca Augustiniana historica critica et chronologica. Ingolstadt 1768
Paquot	Paquot, J.N. : Mémoires pour servir à l'histoire littéraire des dix-sept provinces des Pays-Bas. Louvain 1765 sq.
Perini	Perini, D. : Bibliographia Augustiniana cum notis bibliographicis, Scriptores Itali. Firenze 1929 sq.
Possevinus	Possevinus, A. : Apparatus Sacer ad Scripturas Veteris et Novi Testamenti. Venetiis 1603-1606
QE	Quétif, J. - Echard, J. : Scriptores Ordinis Praedicatorum. Paris 1719-1721
RE	Realencyclopédie für Protestantische Theologie und Kirche — Leipzig 1896-1913
Sommervogel	Sommervogel, C. : Bibliothèque de la Compagnie de Jésus. Bruxelles 1890-1900
SV	Santiago Vela, Greg. de : Ensayo de una biblioteca Ibero-Americana de la Orden de San Agustín. Madrid 1913-1931
Tiele	Tiele, P.A. : Nederlandsche Biographie van Land- en Volkenkunde. Amsterdam 1844
TRE	Theologische Realencyklopädie — Berlin 1971
Troeyer	Troeyer, B. de : Bio-bibliographica Franciscana Neerlandica saeculi XVI. Nieuwkoop 1969/70
VB	Van Buytenen, M.P. : Catalogus van de boeken en handschriften van de Jezuïeten te Leeuwarden. Leeuwarden 1941
versch. dr.	verscheidene drukken
WP	Grote Winkler Prins — Amsterdam 1957-1975

STATUS DOMUS MORTUARIAE MISSIONARIORUM NEOMAGENSIIUM

Libri in folio

1. *Vetus fragmentum in rubricas cuius author videtur appellari Gnotisolitos.*

Arnoldus Geilhoven : Gnotisolitos, sive speculum conscientiae. Bruxelles 1476; s.l. 1490.

Arn. G(h)eilhoven († 1422), regulier kanunnik van Groenendaal, jurist, humanist. BNB VII 709; Hain II 7514, 7515.

2. *Cornelius a Lapide in prophetas maiores.*

Corn. a Lapide: Commentaria in quatuor prophetas maiores. Antverpiae 1625. versch. dr.

Cornelius a Lapide, s.j. (1567-1637) exegeet. LTK III 58; DB II 1014; DS IX 253.

3. *Cornelius a Lapide in epistolas D. Pauli.*

Corn. a Lapide: Commentaria in omnes D. Pauli Epistolas. Antverpiae 1614. versch. dr. — zie no. 2.

4. *Maldonatus in quatuor Evangelistas.*

Maldonatus, Johannes: Commentaria in quatuor Evangelistas. Pont-à-Mousson 1596. herh. gedr.

Maldonatus, J. s.j. (1534-1583) exegeet. LTK VI 1326; DTC IX 1772; DS X 163.

5. *Didacus Stella in evangelium Sancti Lucae.*

Stella, Didacus: In sacro sanctum Jesu Christi Domini Nostri Evangelium secundum Lucam, enarrationes, 2 vol. Salamanca 1574/75. herh. gedr.

Stella (Estella), Diego o.f.m. (1524-1578), prediker, exegeet, patroloog. LTK III 370; DS II 1366.

6. *Pars prima Didaci de Baeza, duo tomos.*

Baeza, Didacus de: Commentaria moralia in Evangelicam historiam.

I. Divi Josephi, B. Mariae et Christi magnalia.

II. Vocationes et conversiones a Domino Jesu peractae, omnia illius miracula et nobiliores prophetias peractae.

III. Prophetiae a Jesu dictae et nondum adimpletae, eius sermones et in illis apertiores similitudines.

IV. Parabolae et historiae adductae a Jesu.

Valladolid 1624-1630. Lyon 1635; 1645. herh. gedr.

Baeza, Diego s.j. (1582-1647) prediker. DB I 1382; DHGE VI 184; BCNI 8173.

7. *Pars secunda Didaci de Baeza complectens tertium quartum et ultimum tomum.*

Zie no. 6.

8. *Francisci de Mendoza in libros Regum tres tomi sc. usque ad Num. 6 cap. 15 libri primi Regum.*

Mendoza, Franc. de: Commentariorum in regum libros tomi tres. t. I. Coimbra 1621; II. Lisboa 1624; III. Lugduni 1631. herh. gedr.

- Mendoza, Franc. de, s.j. (1573-1626) exegeet. DB IV 964; Sommervogel V 899.
9. *Catholicon Joannis Januensis.*
Johannes Januensis : Summa grammaticalis valde notabilis quae Catholicon nominatur. Maguntii 1460. herh. gedr.
Joh. Januensis (Balbi, Joh. van Genua) o.p. († ± 1298), exegeet. LTK V 1036; DB I 1409.
10. *Opera S. Ambrosii in uno tomo Basileae anno 1555.*
Opera omnia D. Ambrosii ed. Erasmus. Basileae Hier. Froben 1555.
Erasmus, Des. (± 1469-1536), humanist. BE serie II p. 7.
11. *Cornucopiae Nicolae Perotti.*
Perottus, Nicolaus : Cornucopiae, sive commentarii linguae latinae. Venetiis 1489. herh. gedr.
Perotti, Nic. (1430-1480) kardinaal, bisschop van Manfredonis, humanist. Zie : G. Mercati, Per la chronologia della vita e degli scritti di Nicolo Perotti. Roma 1925. Hain IV 12697-12706.
12. *Hugo de sancto Charo in postillam super tres libros salomonis.*
Hugo de S. Charo : Postilla in universa biblia, iuxta quadruplicem sensum. Venetus 1482. versch. dr.
Hugo van S. Cher. o.p. (± 1200-1263) exegeet. LTK V 517; DTC VII 221; DS VII 900.
13. *Opera aliquot D. Bernardi in uno tomo.*
Bernardus van Clairvaux o.cist. (± 1090-1153), exegeet, geestel. schrijver. LTK II 239; DTC II 747; DS I 1454.
14. *Auctarium operis tripartiti Math. Fabri.*
Faber, Mathaeus : Auctarium operis concionum tripartiti ... Gratz 1646; Bruxellis 1646.
Faber, M. s.j. (1587-1653) prediker, polemist. LTK III 1331; DS V 13. BCNI 9994, 9995, 10968, 12066.
15. *Operum Joan. Gerson tomus unus.*
Gerson, Joan : Opera omnia. Coloniae 1483-1484. 4 Vol.; herh. gedr.
Gerson, J. (1363-1429), kanselier van de universiteit van Parijs, theoloog, geestelijk schrijver. LTK V 1036; DTC VI 1313, DS VI 313; Hain II 7621-7626.
16. *D. Basilii erudissimorum operum tomus unus.*
Basilii, Opera.

- Basilius ($\pm$ 320-379), kerkleraar. LTK II 33; DTC II 441; DS I 1273; BE serie II, 13, 14.; BCNI 3155, 6223.
17. *Lucianus Samosatensis tomus unus.*
 Lucianus Samosatensis: Opera in latino translata (interprete Erasmo).
 Lucianus van Samosata (120-180) sophist. LTK VI 1212; Hain 10259; BE serie II 41; Hain III 10263.
18. *Historiae Peruanae Joachim Brulii.*
 Brulius, Joachim: Libri XVIII historiae Peruanae. Ord. Eremit. S. Augustini. Antverpiae 1651.
 Brulius (Bruel), J. o.s.a. ($\dagger$ 1653), canonist, historicus. DHGE X 883.
19. *Henrici Kinschoti Jurisconsulti Responsa (iuris) Tomus unus.*
 Kinschotus, Henricus: Responsa sive Consilia juris. Bruxellis 1633; 1653.
 Kinschot, H. van (1541-1608) jurist. BNB X 772.
20. *Tobias Fabiani Justiniani.*
 Justinianus, Fabianus: Tobias explanationibus historicis et documentis moralibus illustratus. Romae 1620, Antverpiae 1629.
 Justinianus (Giustiniani) F. oratoriaan, (1578-1627) bisschop van Ajaccio, theoloog. DB III 246, BCNI 8108.
21. *Epitome operum S. Augustini per Joannem Piscatorium.*
 Augustinus: Epitome omnium operum, primum quidem per I. Piscatorium compendaria quadam via collecta. Nunc autem diligentius recognita, et multorum adiectione, quae in priori aeditione, non absque magna Augustiniana sententiae iactura, desiderabantur, aucta et locupletata per I. Presselium ... Coloniae 1549.
 Piscator (Fischer) Johannes (1546-1625), luthers theoloog, humanist, exegeet.
 Presselius (Stempel), Johannes o.p. ($\dagger$ 1558) theoloog, prof. te Keulen. LTK VIII 523; VB 12; Hurter II 1430.
22. *Tauleri Conciones et cetera opera tomus unus.*
 D. Joannis Tauleri ord. praed. sermones de tempore et de sanctis totius anni, reliquaue eius pietati ac devotioni maxime inservientia opera omnia a r.p. Laurentio Surio Carthusiano in latinum sermonem translata. Coloniae s.d. (1552); 1552: versch. dr.
 Tauler, J. o.p. ($\pm$ 1300-1361) mysticus, geestelijk schrijver. LTK V 1089; DTC XV 68; BCNI 2160, 2395, 3380 etc.
 SURIUS, Laurentius o. carth. (1523-1578) historiograaf, hagiograaf. LTK IX 1195; DTC XIV 2842.

23. *Joannes Ferus in (Evangelium) S. Joannem tomus unus.*
 Ferus, Johan.: In sacrosanctum Jesu Christi Domini nostri Evangelium secundum Johannem pie et eruditae enarrationes pro concione explicatae. Moguntii 1545; Antverpiae 1562, Lovanii 1562, herh. gedr.
 Ferus (Wild) J. o.f.m. (1495-1554) exegeet, domprediker te Mainz. Na zijn dood kwamen zijn werken wegens bepaalde onnauwkeurigheden een tijd lang op de lijst van verboden boeken, zie De Troeyer II 478-499. LTK X 1123; DTC XV 3538; BCNI 2774, 2935.
24. *Moralia S. Gregorii tomus unus.*
 Gregorius: Moralia S. Gregorii papae super Job. Venetiis 1496; Basiliae 1496, versch. dr.
 Gregorius, paus ($\pm$ 540-604). LTK IV 1127; DTC VI 1776; DS VI 872; Hain II 7926-7933.
25. *Tertia pars summae S. Antonini.*
 Antonini: Summae theologiae partes IV. Venetiis 1477; Nürnberg 1477, 1479. herh. gedr.
 Antoninus (Pierozzi) o.p. (1384-1459) moralist, bisschop van Florence. LTK I 665; DTC I 1450; DS I 725; Hain I 1242-1266.
26. *Rationale Divinorum officiorum minatensis.*
 Durandus, Guillelmus: Rationale divinorum officiorum. s.d. ($\pm$ 1480) herh. gedr.
 Durand, G. ($\pm$ 1230-1296) liturgist, bisschop van Mende (Minatum). LTK III 611; DDC V 1014; Hain I 6461-6503; BCNI 3222, 6005.
27. *Virgilii opera cum variis commentariis (Landini).*
(Landinus in Vergilium).
 Landinus, Christophorus: Disputationes Camaldulensium libri IV.
 I. De vita activa et contemplativa
 II. De summo bono
 III. In P. Virgilii Maronis allegorias
 IV. In P. Virgilii Maronis allegorias.
 Florentiae s.d. ($\pm$ 1480) 1482; Strasburg 1508; Paris 1511.
 Landino, Christoph. (1424-1492) humanist. DS IX 189; Hain III 9851-9853.
28. *Carthusianus Dionysius in IV Evangelistas.*
 Dionysius, Carth.: In IV Evangelistas enarrationes. Coloniae 1532, herh. gedr.
 Dionysius (van Ryckel) o. carth. ($\pm$ 1402-1471) geestelijk schrijver. LTK III 406; DTC IV 436; DS III 430; DB II 1385; BCNI 1203, 1255, 2022.

29. *Joannes Nyder in 10. praecepta.*

Nyder, Johannes: Praeceptorium divinae legis i.e. de decem praeceptis. Basileae 1473; herh. gedr.

Nider (Nyder), J. o.p. (± 1380-1433) moraaltheoloog. LTK V 1066; DTC XI 851; Hain III 11780-11796; BCNI 5722.

30. *Thesaurus novus in sanctis.*

Petrus a Palude: Sermonum thesaurus novus de sanctis. Strasburg 1485.

Pierre de la Palu o.p. (± 1280-1342) theoloog, patriarch van Jerusalem. LTK VIII 374; DTC XII 2033.

31. *Quaestiones disputatae S. Thomae (de Susteren).*

D. van Susteren: Quaestiones disputatae S. Thomae. Coloniae 1499.

Susteren, Diderik van. o.p. (— ± 1509) theoloog, prof. in Keulen. BNB XXIV 906.

32. *Speculum exemplorum.*

Johannes Busch (?): Speculum exemplorum ex diversis libris in unum laboriose collectum. Daventriae 1481. herh. gedr.

Busch, J. regulier kanunnik van Windesheim (1399-1429), kloosterhervormer, geestelijk schrijver. LTK II 799; DS I 1983; Hain IV 14915-14920, BCNI 4971, 5126, 5299, 5350 etc. Zie Axters III, 152.

33. *2da Pars Rosarii Bernardini de Bustis.*

Bernardinus de Bustis: Rosarium sermonum praedicabilium ad faciliorem praedicantium commoditatem novissime compilatum (partes II). Venetiis 1498. herh. gedr.

Busti, Bernardinus van. o.f.m. († 1500), volksprediker, geestelijk schrijver. LTK II 251; DS I 1515; Hain I 4163, 4164; BCNI 5221.

34. *Summa Angelica de casibus conscientiae.*

Angelus de Clavasio: Summa Angelica de casibus conscientiae. Venetiis 1476. herh. gedr.

Angelus (Carletti) van Chivasso o.f.m. († 1495), rechtskundige. LTK I 541; Hain II 5381-5401.

35. *Joannis de Tritteheim de scriptoribus Ecclesiasticis.*

Joannes Trithemius: De scriptoribus Ecclesiasticis. Basileae 1494. versch. dr.

Trithemius (Trittenheim), J. o.s.b. (1462-1516) abt van Sponheim, geschiedschrijver, geestelijk schrijver. LTK X 366; DTC XV 1862; Hain IV 15613, 15614; BCNI 3494.

36. *Historia Longobardica Jacobi de Voragine.*
 Jacobus de Voragine : Aurea legenda alias historia longobardica vocitata. Basileae s.d.; Paris 1477, herh. gedr.
 Jacobus de Voragine o.p. (± 1230-1298), geestelijk schrijver.
 LTK V 849; DTC VIII 310; DS VIII 62; Hain 6407-6409, 6420, 6424, 6428, 6434; Brunet V 1366.
37. *Rekenbau (Bekenbau) in S. Bonaventuram tomus unus.*
 Beckenhub, Joh. : In scripta S. Bonaventurae cum textu sententiarum tabula. Basileae 1489, versch. dr.
 Beckenhub (Beckenhaub), Johannes (± 1440-1491). Boekdrukker werkzaam in Würzburg, later in Straatsburg. LTK II 91; NDB I 709; Hain I 2731, 3540, 3541, 3543.
38. *Universal explication de los mysterios de nuestra sancta fe, por el doctor Petro Juan Berenguez.*
 Berenguez, Pedro Juan : Universal explicacion de los misterios de nuestra santa fe.
 Berenguez y Morales, P.J. (1610-1670), theoloog in Valencia. EU VII 218.
39. *Explanatio S. Ambrosii super Lucam.*
 Ambrosius : Expositio seu Explanatio Evangelii S. Lucae libri X. Augsburg (?) 1476.
 Ambrosius : (339-397) kerkleraar. LTK I 427; DTC I 942; DS I 425; Hain I 900.
40. *Joannes Lud. Vives de veritate fidei christianae.*
 Joh. Lud. Vives : De veritate fidei christianae. libri V. Basileae 1543/44, versch. dr.
 Vives, J.L. (1493-1540), moralist, humanist. LTK X 829; DTC XV 3147.
41. *Concordantiae S. Scripturae perantiquae.*
 LTK II 360; DB II 895 sq. Zie no. 45, 50.
42. *4ta pars Domini Nicolai de Lyra super Bibliis (super sacra Biblia).*
 Nicolaus de Lyra : Biblia latina cum postillis Nicolai de Lyra. s.d. versch. dr.
 Nicolaus de Lyra o.f.m. (± 1270-1349), theoloog, exegeet. LTK VII 992; DTC IX 1410; DS XI 291; Hain I 3163.

Libri in quarto.

43. *Homiliae Joannis de Carthagera De arcanis Deiparae tomi 2.*

- Joannes de Cartagena: *Homiliae catholicae de sacris arcanis Deiparae Mariae et Joseph. Coloniae 1613-1615, herh. gedr.*
 Joh. de Cartagena s.j. later o.f.m. (1563-1618), theoloog. DS VIII 323; BCNI 5899, 6275, 7076, 7507.
44. *Platina et Onuphrius De pontificibus, tomus unus.*
 B. Platina, et Onuphrius Panvinius: *Historia B. Platinae de Vitis Pontificum Romanorum a D.N. Jesu Christo usque ad Paulum II Venetum papam longe quam emendatior doctissimarumque annotationum Onuphrii Panvini accessione nunc illustrior reddita. Cui eiusdem Onuphrii accurata atque fideli opera reliquorum quoque pontificum Vitae usque ad Pium V pontificem Max. nunc recens adiunctae sunt. Coloniae 1611; 1626.*
 Platina, (Sacchi, Bartholomeus de) (1421-1481) historicus, humanist. LTK VIII 552.
 Panvini(o), Onofrio o.s.a. (1530-1568) historicus. LTK VIII 31; DTC XI 1874; Perini III 60.
45. *Concordantiae S. Bib. morales et historicae.*
 Eulard: *Bibliorum sacrorum concordantiae morales et historicae, Concionatoribus imprimis atque universis s. Scripturae studiosis utilissimae. Antverpiae 1625.*
 Eulard, P. s.j. (1564-1636), prediker. DB II 2042; 893.
46. *Matt. Fabri in dominicas et festa, tomi tres.*
 Mathias Faber: *Concionum opus tripartitum pluribus in singula evangelia argumentis instructum. Ingoldstad 1631, herh. gedr.*
 BCNI 9550, 9646, 9993 sq. Zie no. 14.
47. *Ignatii Coutino tomi 3 Mariale, Quadrag. et Sanctorale.*
 R.P. Ignatii de Coutino ord. F.F. Praedicatorum, s. theol. professoris Mariale, sive Conciones super evangelia festivitatum sanctissimae Virginis Mariae, quas ex idiomate hispanico in latinum transtulit P.P.F. Henricus Hectermans ...
 Sanctorale, sive Conciones super festivitates ... sanctorum ...
 Quadragesimale, sive conciones super evangelia ... Quadragesimae ...
 Bruxellis 1652; Coloniae 1661.
 Coutino, Ign. de o.p. (± 1606- ± 1647) prediker. QE II 556.
 Hectermans, H. o.p. (1606-1679) prediker. BNB VIII 818; BCNI 10961.
48. *Adamus Sasbaut in omnibus fere epistolas D. Pauli.*
 Adam Sasbaut: *In omnes D. Pauli et quorundam aliorum apostolorum Epistolas explicatio ... F. Adami Sasbaut, minoritae. Lovanii 1556. versch. dr.*
 Sasbaut, A. o.f.m. (1516-1553) prediker, exegeet. LTK IX 339; DTC XIV 1127.

49. *Manuale Navarri.*

Navarrus : Enchiridion seu Manuale confessoriorum et poenitentium. Antverpiae 1573, 1575. herh. gedr.

Navarus, (Azpilcueta, Martin de) regulier kanunnik (1493-1586), canonist. LTK I 1160; DTC I 2119; DS XI 60; BCNI 3493, 3738, 4791 etc.

50. *Concordantiae S. Bibliae.*

Lucas, Franciscus : Concordantiae Bibliorum Sacrorum Vulgatae editionis ad recognitionem jussu Sixti V Pont. Max. Bibliis adhibitam recensitae atque emendatae. Antverpiae 1617.

Lucas, Fr. (1548-1619) kanunnik van St. Omer, exegeet. LTK VI 1169; DB IV 402; BNB XII 556. Zie no. 41, 45.

51. *Judoci a Castro Conciones super Dominicas pars aestiva.*

Judocus a Castro : Conciones super evangelia dominicalia, pars hiemalis, pars aestiva. Antverpiae 1633 (2 vol.).

Castro (du Chastel) Jud. a, o.f.m. († 1634) prediker, geestelijk schrijver. BNB VI 221.

52. *Fromondus de anima.*

Fromondus; Philosophiae christianae de anima libri IV. Lovanii 1649.

Fromond (Fromont), Libert. (1587-1653), theoloog, natuurkundige, professor te Leuven. DTC VI 925; BNB VII 312.

53. *Tetralogia de Laminetz, tomi duo.*

Delaminetz, Raphael : Paradisus concionatorum tetralogiae mysticae sive quatuor sermones praedicabiles ... quos decantavit lingua et calamo Fr. Raphaelis Delaminetz. Aschaffenburg — 2 vol. — 1667.

Cat. Gén. BN Paris 87, 611.

Laminetz, Raphael de, o.p. († 1668) prior conventualis van Pils, prediker. QE II 622.

54. *Jac. Menochii commentaria de recup. possessione.*

Menochius, Jacobus : De adipiscenda, retinenda et recuperanda possessione ... concordantia. Coloniae 1587, versch. dr.

Menochius, Jac. (1532-1607), italiaans jurist. EU XXXIV 703.

55. *Balthazar Paes in epistolam B. Jacobi.*

Paes, Balth. : In epistolam beati Jacobi apostoli commentarii editio postrema ab ipso autore recognita ac tertia sui parte aucta ... Antverpiae 1623, versch. dr.

Paes, Balth. o. Trinit. (1571-1638), theoloog. EU 40, 1452; VB 6.

56. *Encyclopediā Bignoni tres tomi.*

Bignoni, Mario de : Enciclopedia seu scientia universalis concionatorum. Coloniae 1663, 1665, 1676.

Latijnse vertaling door Bruno Neusser o.f.m. van Bignoni's werken :

Domenicale, prediche sopra ... le domeniche ...;

Quadragesimale, serafici splendori;

Santuário, elogii sacri.

Deze werken zijn in 1672-1674 op de lijst van verboden boeken geplaatst.

Bignoni, Mario de, o.f.m. cap. (1601-1660), theoloog. DHGE VIII 1460; BCNI 11940.

57. *Deliciae pastorum Joannis Aveugle.*

Aveugle, J.J. : Deliciae pastorum et praedicatorum, hoc est : sermones per omnes Domenicas et festa totius anni in quibus principalia mysteria veritatum Christianarum cunctis scitu ... exhibentur, primo Gallice conscripti ... nunc latinitati donati per ... B. Neusser. Maguntii 1668.

Neusser, B., o.f.m. († 1680), moraal theoloog. Hurter IV 297; VB 39.

58. *Tomus 2us Concionum Spoelbergii.*

Spoelberg, Guillelmus : Concionum moralium pro Dominicis Festivitatibus que totius anni ac feriis quadragesimae, tomi duo. Antverpiae 1626, versch. dr.

Spoelberch (Spoelbergh) G. o.f.m. (1564-1633), prediker, geestelijk schrijver. BNB XXXIII 472; ADB XXXV 237; BCNI 7739, 7740.

59. *Benedictus fidelis duo tomi.*

Benedictus Fidelis :

1. Paradisus concionatorum, hoc est sermones quadragesimales. Coloniae 1657, 1659, 1663.

2. Paradisus sanctorum, hoc est sermones sacri panegyrici in festa sanctorum. Coloniae 1658, 1660.

3. Paradisus eucharisticus, hoc est theoremata moralia. Coloniae 1659.

4. Paradisus voluptatis Verbi incarnati, hoc est sermones in Evangelia dominicalia et festorum D.N. Jesu Christi quae in Ecclesia leguntur a dominica prima Adventus usque ad Quadragesimam. Coloniae 1659.

Benedictus Fidelis (Fideli, Fedele) a S. Philippo tertiaris regularis o.f.m. (1588-1648) medicus, theoloog, prediker. DS V 306; BCNI 11398, 11497, 11498, 11499, 11593.

60. *Alexander Calamato, tres tomi.*

Alexander Calamato :

1. Conciones sacrae ac morales in duos tomus distributae

I. Sylva variorum discursuum ad totius anni dominicas et festa accomodata.

II. Sermones quadragesimales et encomia Virginis Mariae

Antverpiae 1652-1656.

2. Auctarium sive Stella concionatorum in septem tractatus divisa. Antverpiae 1657, 1667.

3. Laudes, praerogativae et magnificentiae Mariae Virginis. Antverpiae 1657. Calamato, Alex. († 1648), prediker, schreef talloze preken. DTC II 1330; BCNI 10851; 11306, 11307, 12388; VB 37.

61. *Padre fray Diego Niseno Asuntos predicabiles. Septem tomi sunt.*

Niseno, Diego :

1. Asuntos predicables para los domingos, mercolas y vienes de Quaresma Madrid 1627. sq.

2. Asuntos predicables para los lunes, martes, jueves y sabados de Quaresma. Barcelona 1634.

3. Asuntos predicables para todos los domingos de Adviento, y los demas hasta Pasqua de Resurreccion. Madrid 1632. sq.

4. Asuntos predicables para todos los domingos despues de Pentecostes. Madrid 1630.

Niseno (Nisseno), D. ord. S. Basilii († 1656), prediker. DS XI 368; EU 38, 794.

62. *Augustinus Paoletti, tres tomi.*

Paoletti, Aug. :

1. Discursus praedicabiles sive Viridarium sacrarum concionum in Dominicas et festa a Dominica prima Adventus usque ad Dominicam Quadragesimae. Antverpiae 1659; Coloniae 1662, 1664.

2. Quadragesimale sive discursus praedicabiles in omnes totius Quadragesimae dominicas et ferias. Coloniae 1662, 1664.

3. Sanctuarium, id est sermones panegyrici omnium sanctorum. Coloniae 1662, 1664.

Paoletti, Aug. o.s.a. (± 1600-1678), prediker. Perini III 65; BCNI 11566, 11886-11888, 12115-12117.

63. *Den Sterfelijcken Adam Joannis van Huymen (Humen).*

Huijmen, Joan. van : Den sterfelijcken Adam, leerende de maniere van saligh te sterven. Antverpiae 1651, 1668.

Heumen, J. van. († 1673). Aartspriester van Delft, prediker. NNBW VII 581; BCNI 10776, 12510.

64. *Cornelii a Marca musae lachrymantes.*

Cornelius a Marca : Musae lachrymantes seu Pleias Tragica, id est septem tragoediae sacrae. Douai 1628.

Lumene de Marche, Jac. Corn. o.s.b. (1570-1629), latinist, dichter. BNB XII 567; Brunet III 1231.

65. *Pipini (una) pars quadragesimalis.*
 Pipini, G. : (?) Conciones ex epistolis et evangeliiis totius anni dominicales. Coloniae 1608, 1630, 1656 versch. dr.
 Pépin, Guillaume o.p. († 1533) volksprediker. DTC XII 1185; BCNI 5606, 8259, 11266.
66. *Simonis Maioli (Colloquia) postcanicularia.*
 Simon Maiolus : Colloquia post canicularia, juvenalia et senilia, opus institutum et reductum ad imitationem Simonis Majoli, curante Georgius Draudio. Frankfort 1617.
 Majoli (Maiolus) S. (1510- ± 1597) canonist.
 Draudius (Draut) G. (1573-1635), schrijver.
 Brunet III 1328; ADB V 383; EU 32, 387.
67. *Bellarminus conciones habitae Lovanii.*
 Robertus Bellarminus : Conciones habitae Lovanii. Lovanii 1615; Coloniae 1615. versch. dr.
 Bellarminus, Rob. s.j. (1542-1621), kardinaal, theoloog, controversist. LTK II 160; DTC II 560; BCNI 6170, 6171, 6312, 6427, 6818, 7722, 11900.
68. *Postilla super Evangelia, vetus et lacer liber.*
 Postilla super Evangelia Dominicalia. LTK VIII 643; Hain III 13306, 13307, 13308.
69. *Vetus liber fland. scriptus.*
70. *Joannes Gerson de pollutione nocturna.*
 Joannes Gerson : De pollutione nocturna, an impediatur celebrationem vel non. Coloniae s.d. (± 1480), herh. gedr.
 Hain II 7693 sq. Zie no. 15.
71. *Franc. Sonnius, De Rel. Christiana ex verbo Dei.*
 Franciscus Sonnius : Demonstrationum religionis christianae ex verbis Dei libri III. Antverpiae 1555-1562; versch. dr.
 Sonnius (van de Velde) Fr. (1506-1576) bisschop van Antwerpen, exegeet, controversist. LTK IX 878; DTC XIV 2367; BNB XXIII 179; BCNI 2506, 2666, 2800, 2843, 2903.
72. *Summa collationum vetus liber.*
 Johannes Gallensis : Communiloquium sive summa Collationum. Coloniae 1472, herh. gedr.
 Johannes Gallensis (Gualensis, de Galles, van Wales) o.f.m. († 1285) theoloog, geestelijk schrijver. LTK V 1040; DTC VIII 762; DS VIII 532; Hain II 7440-7445.

73. *Lactantii opera, tomus unus.*

Lactantius: Opera recognita per Erasmus. Antverpiae 1555.

Lactantius, Firmianus ($\pm$ 250 - na 325), rhetor, christelijk schrijver. LTK VI 726; DTC VIII 2425; DS IX 48; BE II 38; Hain III 9806 sq.; BCNI 1214, 6649, 3236 etc.

74. *Rudol. Agricola De inventione dialectica.*

Agricola, Rudolfus: De inventione dialectica. s.l. 1479. Lovanii 1515; Coloniae 1539, versch. dr.

Agricola, Rudolfus (1443-1485) humanist. LTK I 208; ADB I 151; NK 45.

75. *S. Augustini sermonum pars una.*

D. Aurelii Augustini ... sermonum pars una hactenus partim mutila partim desiderata, et ex venerandae antiquitatis exemplaribus nunc recens eruta ... opera Joannis Vlimmerii Can. Reg. Martinensis Lovanii ... Lovanii 1563, versch. dr.

Vlimmerius (van Vlimmen) J. regulier kanunnik ($\dagger$ 1597), theoloog, humanist. BNB XXVI 815; BCNI 2811.

76. *Terentius cum commento Donati.*

Terentius: Comoediae sex cum comment. Aelii Donati s.l. s.d. (1534), versch. dr.

Publius Terentius Afer ($\pm$ 190 - $\pm$ 160 v. Chr.), toneelschrijver.

Donatus, Aelius, grammaticus uit de 4e eeuw. Hain IV 15389, 15391; NK 1984, 1986, 1988, 1989 etc.

77. *Joannis Raulin sermones quadragesimales.*

Raulin, J.: Sermones de sanetis, de adventu dominicales etc. Antverpiae 1611, 1612. 2dln.

Raulin, J. o.s.b. (1443-1514) S.Th. Doctor, rector van het College van Navarre te Parijs, bekend prediker, monnik van Cluny sedert 1497. EU 49, 852; BCNI 5735, 5736.

78. *Justini Flori, Sexti rufi historiae, et Pauli Orosii. tom. 1.*

(waarschijnlijk 2 werken in één band):

1. Justinus cum Flora et Sixto Rufo:

Justini Historia ex Trogo Pompeio collecta, Lucii Flori epitomata quatuor in decem Titi Livi decades, Sexti Rufi ad Valentinianum Augustum de historia Romana opus. ed. Paris 1500.

2. Paulus Orosius: Historiarum adversus paganos lib. VII ... Historiarum initium ad Aurelium Augustinum. Venetiis $\pm$ 1500.

Hain III 9658; 12099. Zie no. 199.

79. *Postilla Ant. Corvini in epistolas et evangelia.*

Latijnse vertaling van: Kurze und einfältige Auslegung der Evangelien und Episteln 1535. versch. dr.

- Corvinus, Antonius (1501-1553). Luthers theoloog. LTK III 73; TRE VIII 216.
80. *Mantelius de venerab. sacramento.*
(Mantelii Aug. de eucharistia) (Mantelius, Augustinus)
 Mantelius, Johannes : S.D. Augustini de venerabili Eucharistia, sive quid de Augustissimo Corporis et Sanguinis Domini mysterio qua Sacrificium et Sacramentum est, quid Catholicus sanctae Ecclesiae senserit, libri duo. Leodii 1655.
 Mantelius (Mantels) Joh. o.s.a. (1599-1676), historicus, geestelijk schrijver. BNB XIII 403.
81. *El grande dictionario de las lenguas francese etc.*
82. *Chronologia Michaelis Paludani.*
 Paludanus, Michael : Sacra et theologica chronologia et concordantia temporum Regum Juda et Israel ... Lovanii 1628.
 Paludanus (v. d. Broek), M. o.s.a. (1595-1652), theoloog, dichter. BNB XVI 522.
83. *Synopsis distinctionum Ludovici Castanei (Cassandri)*
 Henricus Ludovicus Castaneus : Synopsis distinctionum tum philosophicorum tum theologicorum. Augusti Pictavii 1612.
 Castaneus (Chasteigner de la Rochepozay) Henr. Lud. (1577-1651), exegeet, bisschop van Poitiers. Hurter III, 1046; DB II 628.
84. *Porphyrii institutiones interprete Joachimo Perionis.*
 Joachim Perionius : Porphyrii Institutiones cumque ... vocum Aristotelis Categoriarum liber unus et de Interpretatione. Basileae 1543; Paris 1564, 1578, 1590 versch. dr.
 Porphyrius (232- ± 305) grieks filosoof.
 Perion, Joach. o.s.b. (1499-1561), theoloog, vertaler. LTK VIII 279; EU 43, 890.
85. *Tredecim libri manuscripti, materias theologicas complectentes.*
Libri in octavo.
86. *Thomae Stapleton tres tomi, estiva pars.*
Hiemalis, contra hereticos.
 Stapletonus, Thomas :
 1. Promptuarium catholicum ad instructionem concionatorum contra haereticos nostri temporis, super omnia Evangelia totius anni, tam dominicalia quam de festis ... Antverpiae 1591, versch. dr.

2. *Promptuarium catholicum super Evangelia ferialia per totam quadragesimam*. Antverpiae 1591. versch. dr.
 3. *Promptuarium morale super Evangelia dominicalia totius anni ad instructionem concionatorum et reformationem peccatorum, ad consolationem piorum*. Antverpiae 1610. versch. dr.
- Stapleton, Th. (1535-1598), engels controverstheoloog. LTK IX 1019; DTC XIV 2566; BCNI 4127, 4197, 5956, 6832; VB 31, 51.
87. *Corn. Mussi, Concionum Evangelicarum, tomus 2^{dius}*
 Cornelius Mussus : Conciones evangeliorum de dominicis aliquot et festis solemnioribus totius anni ac quadragesimalibus feriis nonnullis. Coloniae 1594, 1660. (vertaald door M. van Isselt).
 Mussus (Musso), C. o.f.m. (1511-1574), theoloog, prediker. LTK VII 706; DS VII 2140; BCNI 4233, 4956.
 Isselt, M. van (± 1540-1597), prediker, vertaler. LTK VII 3700; DS VII 2140; NNBW VIII 906.
88. *Joseph Accrescens, et Somnians ab Heumen*.
 Heumen, J. van :
 1. Joseph accrescens, docens conversionem peccatoris ad justitiam et modos ac media justi ad perfectionem. Antverpiae 1663, versch. dr.
 2. Joseph Somnians, complectens falsas variorum imaginationes. Antverpiae 1660, versch. dr.
 BCNI 11974, 11639, 11975, 12313. Zie no. 63.
89. *Petri Schenkelij conciones, tomi duo*.
 Schenkelius, Petrus : Conciones dominicales, quibus adest index earum rerum quae prolixius tractantur, ac proinde aliis diebus atque festivitibus applicari possunt. Antverpiae 1654, 1657.
 Schenkelius (Schenkel) P. o.s.a. (1594-na 1660), prediker. BCNI 11374.
90. *Joannis Lanspergii Paraphrasis in Epist. et Evangelia, tomus 2^{dius}*.
 Lanspergius, Joan. : In omnes epistolas et evangelia, quae quidem in festivitibus sanctorum ... recitantur paraphrases et exeges. Coloniae 1554, versch. dr.
 Lanspergius (Gerecht), J. o. carth. (1489-1543), geestelijk schrijver, prediker. LTK VI 779; DTC VIII 2606; DS IX 230; BDNI 2430, 3431, 2640, 3237; VB 31, 35.
91. *Christus patiens Godefridi a Lithem (a litheo de passione Domini)*.
 Lith, Godefridus van : Sacrificium vespertinum sive de passione et cruenta Christi in ara crucis immolatione conciones XL. Coloniae 1628.
 Lith, (Lit) G. van, o.s.cr. (1560-1642), prediker, geestelijk schrijver. NNBW II 827; BCNI 7967.

92. *Discours moraux sur les sept pseumes par Cibo Chisi.*

(*Cibo Chisi sur les sept pseumes*)

(*Baretti sur les sept pseumes*).

Cybo Chisi, Innocentius. Discours moreaux sur les sept pseumes. Paris 1630.

Vertaling door Agostino Baretti, van : Discorsi morali sopra i sette salmi della penitenza, Venetiis 1607-1610.

Cybo Chigi, Innoc. o.p.

Baretti, Agost. o.p. († 1630), theoloog, prediker. DBI VI 324; QE II.

93. *Gasp. Sanchez conciones quadragesimales (in quadragesimam)*

Sanchez, Gaspar : Conciones in dominicis et feriis quadragesimae. Coloniae 1609.

Sanchez, G. s.j. (1538-1591), prediker. Sommervogel VII 522; BCNI 5504.

94. *Joan. Osorii pars hiem. et de sanctis ...*

(*Osorii pars estivalis et in festa tomi duo*)

(*Osorii in festa*).

Osorius, Johannes :

1. Concionum epitome ... opera ac studio J.Th. Sartorius ...

I. Pars hiemalis

II. Pars aestivalis

Coloniae 1594, versch. dr.

2. Concionum epitome De Sanctis Ecclesiae Dei ... opera ac studio Th. Pauli. Coloniae 1613, versch. dr.

Osorius, J. s.j. (1542-1594), prediker. EU 40, 899; Sommervogel V 1972; BCNI 4434, 4593, 4886, 5930, 6061; VB 30.

95. *Chrysostomus in psalmos, tom. unus.*

Johannes Chrysostomus : Enarrationes in psalmos daviticos. Antverpiae 1552; Lovanii 1630.

Joh. Chrysostomus (344-407), kervader. LTK V 1018; DTC VIII 660; DS VIII 331; BCNI 2338, 8222.

96. *Joannes Ferus in totam genesim.*

Ferus, Joh. : In totam genesim ... enarrationes. Coloniae 1573; Lovanii 1574, versch. dr.

BCNI 3406. Zie no. 23.

97. *Theophylactus in epistolas D. Pauli.*

Theophylactus : In omnes D. Pauli epistolas enarrationes. Coloniae 1527, 1529; Antverpiae 1563, 1564.

Theophylactus († ± 1108), aartsbisschop van Achrida, exegeet, contro-verstheoloog. LTK X 92; DTC XV 536; BCNI 1013, 1077, 2850, 2912.

98. *D. Hieronymus in epistolas D. Pauli.*

Hieronymus ($\pm$ 347-430), kerkvader, exegeet. LTK V 326; DTC VIII 894; DS VIII 901.

99. *Gheestelijcke oefeningen, geschreven.*100. *Catechismus Romanus.*

Catechismus Romanus, ex decreto concilii Tridentini, ad parochos. Antverpiae 1570, herh. gedr. BCNI 3218, 3445, 4306, 4554, 5148, 5669 etc.

101. *Joannis Bourgesii in 15 mysteria S. Rosarii.*

Bourgesius, J.: In quindecim Mysteria Sacri Rosarii ... exercitationes. Antverpiae 1622.

Bourgesius (Bourgeois), J. s.j. (1574-1653), theoloog, geestelijk schrijver. DS I 1910; BCNI 7029.

102. *Histoire ecclesiastique de Nicephore tom. 2de, lacer.*

Nicephore Kallistos: Histoire ecclesiastique.

Nicephore Kallistos Xanthopoulos ($\pm$ 1256 - $\pm$ 1335), byzantijs monnik, geschiedschrijver, hagiograaf. LTK X 1284; DTC XI 446; DS XI 203.

103. *Dictionarium triglotton vetustum.*

Johannes Servilius: Dictionarium triglotton hoc est tribus linguis latina, graeca et ea qua tota haec Inferior Germania utitur, constans. Antverpiae 1546, in 4°, versch. dr.

Servilius, (Knapius, Knaep), J. ($\dagger$ na 1569), humanist, lexicograaf. ADB XXXIV 41; BNB X 786; NNBW VIII 980.

104. *Biglotton Martini Binnaerts.*

Binnart, Mart.: Biglotton sive Dictionarium Teuto-latinum novum. Antverpiae 1649; Amsterdam 1652, versch. dr.

Binnart, Mart. ($\dagger$ na 1652), boekhandelaar, lexicograaf. NNBW V 74.

105. *Nomenclator Hadriani Junii.*

Junius, Hadr.: Nomenclator omnium rerum propria nomina variis linguis explicata indicans. Antverpiae 1567. herh. gedr.

Junius, Hadr. (de Jonghe, Adr.) (1511-1575), geneesheer, filoloog, humanist. ADB XIV 736; NNBW VII 692.

106. *Henricus Glareanus in Horatium flaccum.*

Glareanus (Loriti) Henr. (1488-1563), humanist, musicus, mathematicus. LTK V 909; ADB IX 210.

107. *Ant. Schorus de lingua latina et graeca.*

Schorus, Antonius: De ratione discendae docendaeque linguae latinae et graecae, libri duo. Argentinae 1549. herh. gedr.

- Schorus (Schore), Ant. ($\pm$ 1500-1552), humanist, onderwijsman. BNB XXI 932.
108. *Chronici Carionis liber quintus.*
 Carion, Johannes : Carionis chronicon ab exortio mundi ad Carolum V imperatorem continuatum a Phil. Melanchton et Gasp. Peucero ... libri V. Frankfort 1624 - 8° - (laatste uitgave) - herh. gedr.
 Carion, Joh. (1499-1537), medicus, astroloog, geschiedschrijver. ADB III 781; DHGE XI 1044; Brunet I 1570.
 Philippus Melanchton (Schwarzerd, Philip.) (1497-1560) humanist, theoloog. LTK VII 247; RE XII 513.
 Peucer, Gaspar (1552-1602), humanist. LTK VIII 390; ADB XXV 552.
109. *Psalterium Davidis carmine redditum per Hessium. (Eobanus in psalterium)*
 Hessus : Psalterium. Marburg 1537.
 Hessus, Helius Eobanus (1488-1540), humanist, dichter. ADB XII 316.
110. *Schildt der Catholijcken door Costerus. (Schildt des Geloofs.)*
 Costerus, Fr. : Schildt der Catholijcken tegen de ketterijen, inhoudende de principaelste gheschillen die in onsen tijden opgeresen zijn in 't gelove. (vertaald door M.G. v. d. Berghe). Antverpiae 1591, versch. dr.
 Costerus (Decoster, Fr. s.j. (1532-1619), prediker, apologet en ascetisch schrijver. LTK III 75; DTC III 1920; DS II 2416.
111. *Theologia moralis Hermanni Busenbaum.*
 Busenbaum, Herm. : Medulla theologiae moralis, facili ac perspicua methodo resolvens casus conscientiae. Marburg 1650, Leodii 1653, herh. gedr.
 Busenbaum, Herm. s.j. (1600-1668), moraaltheoloog. LTK II 801; DTC II 1266; BCNI 10950 etc.
112. *Francisci Toleti, instructio sacerdotum.*
 Toletus, Franc. : Summa casuum conscientiae sive de instructione sacerdotum. Lyon 1599, herh. gedr.
 Nadien opnieuw uitgegeven als : Instructio sacerdotum. Roma 1601; Antverpiae 1603; Coloniae 1621.
 Toletus (Toledo), Fr. s.j. (1534-1596), filosoof, theoloog, exegeet. LTK X 237; DTC XV 1223; BCNI 4534 etc., 4982, 6993.
113. *Francisci de Beja Collegium sacrum.*
 Beja, Ludovicus de : Collegium sacrum Bononiense seu illustrium casuum conscientiae in Bononiensium sacerdotum Congregatione ... disputatorum accurata decisio. Coloniae 1629. versch. dr.

- Beja Perestrelo, L. de, o.s.a. (1545-1612), theoloog. SV I 347; BCNI 8049.
114. *Gheestelijcke oeffeningen, geschreven.*
115. *Emmanuelis de Conceptione, quadragesimale.*
 Emmanuel de Conceptione : Quadragesimale R. P. F. Emmanuelis de Conceptione concionatoris regii, nunc primum editum opera Fr. Th. Fizen, Aug. Leod. Coloniae 1615. versch. dr.
 Emmanuel de Conceptione o.s.a. (1547-1624) portugees theoloog, prediker. Fizen, Theodorus o.s.a. (17e eeuw) theoloog, Ossinger, 253, 341; BCNI 6120.
116. *Beuckelere des gheloofs, door Bruer Claes Segers.*
 Grenier, Nicole : Den beuckelere des gheloofs, ghenomen uut die heijlighe Schriftueren ende uut die heijlighe Vaders en alder oudtste doctoren der Heijligher Kercken, overghestelt uutten Latijnse ende Fransoysche in Duijtsche ... gemaectt ende vergeert (vertaald door N. Zeeghers), Lovanii 1551. versch. dr. (vertaling van : Le Bouclier de la Foy, Paris 1548).
 Grenier, Nic., regulier kanunnik van S. Victor (1505-1570), geestelijk schrijver en apologet. DS VI 1028; BCNI 2286.
 Segers (Zeghers, Zeegers), Nic. o.f.m. (1495-1559), exegeet. Troeyer I 161.
117. *Epistolae SS. Ignatii, Polycarpi, Martialis, Dionysij, Antonij.*
 S. Ignatius, S. Polycarpus aliiq̃ue auctores, Epistolae Antverpiae 1540.
 S. Ignatius, bisschop van Antiochië († ± 117), martelaar. LTK V 611; DTC VII 685; DS VII 1250; BCNI 1703, 1735; NK I 1160.
 S. Polycarpus, bisschop van Smyrna († ± 156), martelaar. LTK VIII 597; DTC XII 2515.
118. *Defensio 7. controversiarum super collatione duorum Jesuitarum.*
119. *Delices de monde, De la serra, lacer, omnino.*
 Serre, J. de la : Le tombeau des delices du monde. Bruxelles 1630. versch. dr.
 Serre, Jean Puget de la (1600-1665), schrijver. Brunet III 860.
120. *Apologia friderici Staphyli.*
(Staphyli Apologia)
 Surius, Laurentius : Apologia Friderici Staphyli ... de vero germanoque Scripturae Sacrae intellectu, de Bibliorum in idioma vulgare tralatione (!), de Lutheranorum concionatorum consensione. Coloniae 1561.
 Surius, Laur. : o. carth. (1522-1578), geestelijk schrijver, hagiograaf, vertaler. LTK IX 1193; DTC XIV 2842.

- Staphylus (Stapelage), Fred. (1512-1564), theoloog, convertiet, controversist. LTK IX 1019; DTC XIV 2563.
121. *Prodromus Staphyli in defensionem Apologiae.*
Surius, Laur. : Prodromus Fri. Staphyli in defensionem apologiae suae. Col. 1562. Zie no. 120.
122. *Flagellum demonum Hieronymi Mengi.*
Menghi, Hier. : Flagellum daemonum exorcismos terribiles, potentissimos et efficaces, remediaque probatissima, ac doctrinam singularem in malignos spiritus expellendos, corporibus complectens, requisitas ad eorum expugnationem. Bononiae 1577. herh. gedr.
Menghi, Hier. o.f.m. (1529-1609), theoloog, prediker, exorcist. DTC X 550; DS X 1019.
123. *Discours familiers par frère Pierre Regis.*
Regis, Pierre : Discours familiers en forme de dialogue entre un catholique et un Calviniste contenant quatre grands secrets du Sacrement de l'Autel ... Paris 1568.
Vertaling van : Een ghemeen discours op die maniere van een disputatie ... Antwerpen/Leuven 1568.
Regis (le Roy), Pierre o.f.m. (1509-1573), prediker. BNB XI 923; DTC IX 448.
124. *Jonas expositus per Joannem Ferum.*
Ferus, Joh. : Jonas propheta explicatus. Lugduni 1554; Antverpiae 1557. herh. gedr.
Zie no. 23.
125. *Bellarminus de officio principis christiani.*
Bellarminus, Rob. : De officio principis christiani libri III. Antverpiae 1619, Coloniae 1619. herh. gedr.
BCNI 6689, 6690, 6691, 8148. Zie no. 67.
126. *Martinus Duncanus contra Anabaptistas.*
Duncanus, Mart. : Anabaptisticae haereseos confutatio et vera christiani baptismi ac potissimum paedobaptismatis assertio, in duos libros divisa ... Antverpiae 1549.
Duncanus (Donck), M. (1505-1590), pastoor, controversist. LTK III 508; DTC IV 1863; NNBW III 309.
127. *Ghetijden van onse L. Vrouwe, geschreven.*
128. *Testamentum de Sacro sancta Eucharistia autore et possessore ignotis.*

129. *Frère Thomas de Villeneuve par De Hyves.*
Hyves, Henri de: Le tableau raccourci des vertus et miracles du B. Thomas de Villeneuve, archevêque de Valence. Bruxelles 1621.
Thomas de Villeneuve o.s.a. (± 1487-1555) bisschop van Valencia.
Hyves (Hivaeus, le Seur) H. de, o.s.a. († 1627), theoloog, asceet, prediker. LTK X 150; DTC VII 572; BCNI 6922.
130. *Thomas Kempisius De imitando Christo.*
Thomas a Kempis: Libellus vere aureus De Christo imitando. Antverpiae 1538. versch. dr.
Thomas a Kempis, regulier kanunnik van Windesheim (1379-1421), geestelijk schrijver. LTK X 144; DTC XV 761; BCNI 1624, 2264, 2574, 2915, 3204.
131. *Quintilianus et vita s. Teresiae per Chrysost. Loots. (Quintiliani declamationes).*
Quintilianus: Declamationes. Venetiis 1472 Hain IV 13655-13662. herh. gedr.
Loots, J. Chryst.: Gloriosus S. Teresiae de subacto mundo Triumphus. Machliniae 1639.
Quintillianus (± 30-96), rhetor.
Loots, (Loodt), Johannes o.s.a. (1598-1656), dichter, geestelijk schrijver. BNB XII 396.
132. *Nicolai Vernulaei elogia oratoria.*
Vernulaeus, Nicolaus: Elogia oratoria Alberti Pii Belgar. principis, Isabellae Clarae Eugeniae ... Lovanii 1634.
Vernulaeus (de Vernule), Nic. (1583-1649), historieschrijver, rhetor. BNB XXVI 676.
133. *Dialectica Paludani.*
Paludanus, Michael: Dialectica Isagoge sive introductio continens summam praecipua logices capita. Antverpiae 1621, versch. dr.
Paludanus, Mich. o.s.a. (1593-1652), theoloog, dichter, latinist. DTC XI 1837; BNB XVI 522. Zie no. 82.
134. *Rudimenta grammatices Aluari. (principia grammatices Alvari)*
Alvarez, Manuel: De institutione grammaticae libri tres. Lisboa 1572. herh. gedr.
Alvarez, M. s.j. (1526-1582), schoolrector te Coimbra. Sommervogel I 223.
135. *Schismatis Anglicani redargutio per Alexandrum White. (White de schismate anglicana).*

White, Alex. : Schismatis Anglicanae redargutio autore Alex. White, ex eodem schismate ... ad fidem catholicam converso. Lovanii 1661.

White, Alex. : oratoriaan v. Leuven in de 17e eeuw. Catal. of the Alpin Collection III 447. N.Y. 1928.

136. *Dux Peccatorum Granatensis.*

Granatensis, Ludovicus : Dux peccatorum. (vertaald door M. van Isselt) Coloniae 1587. herh. gedr.

Lud. van Granada o.p. (1504-1588) geestelijk schrijver. LTK VI 1195; DTC IX 953; DS IX 1043; BCNI 3942, 4078, 4214, 4815, 5360, 5462, 6647. Voor van Isselt zie no. 87.

137. *Colloquia Erasmi.*

Erasmus : Colloquia.

BE I 35. Zie no. 157.

138. *Vocabularium utriusque juris, authore et possessore ignotis.*
(*Vocabularius utriusque juris*)

Judocus de Erfordia : Vocabularius juris utriusque. Lugduni 1470. herh. gedr.

Judocus van Erfurt (15e eeuw), rechtskundige. DDC VI 181.

139. *Grammaire espagnole.*

140. (*Philomela*) *mystica Petri Schenkelii.*

Schenkelius, Petrus : Philomela mystica, sive canticum ecclesiasticum Benedictite omnia opera Domini Domino explicatum. Bruxellis 1660.

BCNI 11688. Zie no. 89.

141. (*Parochiale*) *Curatorum opus Michaelis Lochmaer, fragmentum est.*

Lochmaier, Michael : Parochiale Curatorum, praestantissimi sacre theologie nec non juris pontifici doctoris et artium magistri ac ecclesie patavensis canonici ... Lipsiae 1497. herh. gedr.

Lochmayer, M. († 1491), domprediker te Passau. ADB XIX 64; DS IX 953; Hain III 10168, 10169.

142. *Oratorium Ciceronis volumen primum.*

143. *Orator Marianus Theodori Wallaei.*

Wallaeus, Theodorus : Orator marianus ... cum panegyrico in laudem ordinis Teutonici de triumphis marianis per equites Teutonicos, Mariae milites dictos, reportatis. Lovanii 1636.

Wallaeus, Theod. o.s.a. († 1635), onderwijsman, prediker. BCNI 8989.

144. *Tertia pars Chronici Carionis.*
Zie no. 108.
145. *Les fontaines de Spa, par Henry de Heer.*
De Heer, H. : Les fontaines de Spa décrites premierement en latin sous le titre de Spadacrene, maintenant traduit en françois ... par Henry de Heer, docteur médecin ... Liège 1616, herh. gedr.
de Heer, H. (1570-± 1636), geneesheer. BNB VIII 832; Paquot XVI 81.
146. *Van 't leven en leyden Christi, geschreven, sine nomine.*
147. *S. Fulgentius Afer, et Maxentius Joannes.*
(*S. Fulgentii opera*).
Fulgentius, Apher episcopus Ruspensis : Opera ; Item opera Joannis Maxentii. Hagenau 1520.
Cfr. Antiq. Cat. L. Rosenthal no 202 (910^a).
Fulgentius (467-532), bisschop van Ruspe, kerkelijk schrijver. LTK IV 447; DTC VI 968; DS V 1612.
Joannes Maxentius (± 6e eeuw), scythisch monnik, ascetisch schrijver. LTK V 1060; DTC XIV 1746.
148. *Martyrographia Augustiniana Maigretii.*
Maigret, Georges : Martyrographia Augustiniana. Antverpiae 1625.
Latijnse vertaling van : "Rejettons sacrés pullulants de la palme triumpante des premiers martyrs de l'Ordre dit des Frères Erémites de S. Augustin". Liège 1612. (De latijnse vertaling is ook verschenen met de titels : Iconographia Augustiniana. Antverpiae 1615); Surculi ... martyrum ... Leod. 1620 en Vitae martyrum. Leodii 1620.)
Maigret, H. o.s.a. (1573-1633), prediker, geestelijk schrijver. DS X 101; BCNI 5809, 6140, 6786, 6787, 7518.
149. *Antidotarius animae.*
Nicolaus Salicetus : Antidotarius animae. Liber meditationum ac orationum. devotorum qui antidotarius animae dicitur. s.l. 1490. Antverpiae 1490. versch. dr.
Nicolaus Salicetus (Weidenbusch) o. cist. († 1494) abt van Baumgarten, liturgist, geestelijk schrijver. LTK VII 998; DS XI 299; Hain IV 14154-14172 etc.
150. *Libellus precum, manu scriptus.*
151. *Libellus precum scriptus (Suster Aleyt Stals).*
(*Alyt Staels bid-boeck*)

152. *Sermones Thesauri novi de sanctis.*
(*Thesaurus novus, secundus, de sanctis*).
Sermones thesauri novi de sanctis. Coloniae 1536. BCNI 1493. Zie no. 30.
153. *Frederici Nauseae homiliae in Evangelia.*
Nausea, Fred.: Postillarum et homiliarum in totius anni ... evangelia epitome sive compendium. Coloniae 1555; 1576. versch. dr.
Nausea (Grau), Fred. (1491-1552), bisschop van Wenen, apologeet, prediker. LTK VII 847; DTC XI 45; DS XI 55; BCNI 2496, 3574. Zie no. 165.
154. *Postillae Antonij a Conincksteijn.*
Koenigstein, Antonius van: Postillae sive enarrationes in lectiones epistolarum et evangeliorum. Coloniae 1530. versch. dr.
Ant. van Koenigstein (Brokwy) o.f.m. (± 1470-1541), prediker. LTK I 673; BCNI 1084, 1188, 1504, 2178.
155. *Postillae Francisci Polygrani in Evangelia.*
Polygranus, Franc.: Postillae sive enarrationes in evangelia. Coloniae 1557. versch. dr.
Polygranus, Franc. o.f.m. (16e eeuw), controvers-theoloog. DTC XII 2536; BCNI 2616, 2661, 2756.
156. *Roffensis. De veritate Corporis Christi in Eucharistia.*
(*Roffensis contra Oecolampadium*).
Roffensis, Johannes: De veritate corporis et sanguinis Christ in Eucharistia, adversus Johannem Oecolampadium. Coloniae 1527.
Roffensis (Fisher), Joh. (1469-1535), kardinaal, bisschop van Rochester, polemist, martelaar. LTK IV 158; DTC V 2559; DS VIII 512.
157. *Colloquia (altera) Erasmi.*
Zie no. 137.
158. *Platus de bono status religiosi.*
Platus, Hieronymus: De bono status religiosi libri tres. Romae 1590; Antverpiae 1604; Coloniae 1608. versch. dr.
Platus (Piatti), Hier. s.j. (1545-1591), novicenmeester te Rome. Sommervogel VI 692; BCNI 5042, 5392.
159. *Conciones Topiarii in epistolas et evangelia.*
(*Topiarii Conciones estivales*)
(*Topiarii pars estiva*).
Topiarius Dominicus Aegidius:
1. Conciones in epistolas et evangelia, quae per sacram quadragesimam

populo in ecclesia proponi solent ... e tabulis D. Jacobi Veldii concinnatae ... Antverpiae 1568. versch. dr.

2. Conciones in Evangelia et epistolas, quae Dominicis diebus populo in ecclesia proponi solent ... e tabulis D. Laurentii a Villavicentio Xeresani elaboratae ... pars aestivalis. Antverpiae 1569. versch. dr.

3. Conciones in evangelia et epistolas quae festis totius anni diebus populo in ecclesia proponi solent ... e tabulis D. Laurentii a Villavicentio Xeresani elaboratae ... pars aestivalis. Antverpiae 1569. versch. dr.

Topiarius (van de Prielee), D.A., o.p. ($\pm$ 1500-1579), prediker, kerkelijk schrijver. BNB XVIII 243.

Veldius, Jac. o.s.a. ($\dagger$ 1583), prediker, kerkelijk schrijver.

Laurent. a Villavicentio o.s.a. (1530-1583), controvers theoloog. LTK X 794; BCNI 3044, 3049, 3100, 3101, 3106, 3148, 3149, 3205, 3432, 3433, 3480, 3481.

160. *Pars prima theologiae scholasticae Becani.*

Becanus, Martinus : Theologiae scholasticae pars prima in duos tomos distincta. Maguntii 1615. herh. gedr.

Becanus (Schellekens) Mart. s.j. (1563-1624), controvers theoloog. LTK II 89; DTC II 521; BNB II 69.

161. *Polydorus Virgilius de Inventionibus.*

Polydorus Virgilius : De inventoribus rerum libri tres. Venetiis 1499. herh. gedr.

Vergil, Polydore ($\pm$ 1470-1555), italiaans humanist in Engeland, historicus. DNB XX 250.

162. *Joannes Cochlaeus de actis Lutheri.*

(*Cochlaeus contra Lutherum*).

Cochlaeus, Johannes : Commentaria de actis et scriptis Martini Lutheri, ab anno 1517 ad 1546 ... Maguntii 1549. fol.

Daarna onder de titel : *Historia de actis et scriptis Martini Lutheri* ... Coloniae 1568, in 8°. versch. dr.

Cochlaeus, Joh. (1479-1552), humanist, controvers theoloog. LTK II 1243; DTC III 264.

163. *Decretales epistolae Sancti Gregorii.*

(*Decrétales Gregorii nomi*).

Gregorius IX : Decretales D. Gregorii IX suae integritati cum glossis restituae. Rome 1582. herh. gedr.

Gregorius IX, paus (1227-1241) gaf in 1230 opdracht aan Raymond de Pennafort o.p. tot het samenstellen van de Decretales collectie. LTK IV 1186, III 205; DTC VI 1805, IV 206.

- Raymond de Pennafort o.p. ($\pm$ 1180-1275), canonist. LTK VIII 977; DTC XIII 1806.
164. *S. Augustinus contra Pelagianos.*
Augustinus : Contra Pelagianos II tomos. Lovanii 1555.
Deze editie wordt vermeld in de catalogoog van het voormalig Augustijnenklooster te Maastricht.
165. *Catechismi Frederici Nauseae.*
Nausea, Fred. : Catechismus catholicus.
Coloniae 1543, 1553. herh. gedr. o.a. onder de titel : In catechismum libri V. Antverpiae 1544, 1551.
BCNI 2059, 2301, 2387 zie no. 153.
166. *Jacobus Clichtoveus contra Oecolampadium.*
Clichtoveus, Jac. : De sacramento Eucharistiae contra Oecolampadium. Paris 1526. versch. dr.
Clichtoveus (van Clichthove) J. ($\pm$ 1472-1543), humanist, theoloog, contro-versist. LTK II 1234; DTC III 236.
167. *Scholia Joannis Gagnaei in Evangelia et actus.*
Gagnaeus, Joh. : In IV Evangelia et Actus apostolorum facillima scholia. Paris 1552; Antverpiae 1559. versch. dr.
Gagnaeus (de Gainy), J. ($\dagger$ 1549), theoloog, exegeet en geestelijk schrijver. LTK IV 483; BCNI 2678.
168. *Osorius, Hier. : De rebus Emmanuelis Regis Lusitaniae.*
Osorius, Hier. : De rebus Emmanuelis Regis Lusitaniae. Lisboa 1557; Coloniae 1564. versch. dr.
Osorius (Osorio), Jeronimo (1506-1580), theoloog, exegeet, apologeet, geschiedschrijver. LTK VII 1267; DTC XI 1655; DS XI 1031.
169. *Joannes Chrysostomus in aliquot S. Pauli epistolas.*
Johannes Chrysostomus : 1. Commentaria in epistolas ad Romanos et ad Corinthios. Antverpiae $\pm$ 1550. versch. dr.
2. Enarrationes in S. Pauli epistolas ad Timotheum secundam, Titum, Philemonem et Haebreos. Antverpiae 1556. versch. dr.
BCNI 2242, 2549; 2058, 2551. Zie no. 95.
170. *Joannis Lanspergii conciones festivales*
Lanspergius, J. : In omnes epistolas et evangelia quae quidem in festivitatibus sanctorum ... recitantur paraphrases et exegeses.
Coloniae 1554. versch. dr.
BCNI 2431, 2648, 3237. Zie no. 90.

171. *Albertus Patavinus in Evangelia.*

Albertus Patavinus :

1. Expositio Evangeliorum Dominicalium et festivorum. Venetiis 1476, in 4°.
2. Expositio Evangeliorum Dominicalium et festivalium, cum concordantia evangelistarum de passione Domini. Paris 1540, 1544, 1586, in 8°. versch. dr.

Albertus Patavinus o.s.a. († 1320), theoloog, prediker. Perini III 69; Hain I 573, 574.

*Libri in duodecimo et decimo-sexto.*172. *Christianae institutiones Francisci Costeri.*

(*Leges soldalitatís Jesuitieae*)

Costerus, Franc. : Libellus Societatis hoc est Christianarum Institutionum Libri V. Antverpiae 1586. Coloniae 1586. herh. gedr.

BCNI 3892, 3893, 3934, 3974, 4176, 4311 etc. Zie no. 110.

173. *Regulae elegantiarum Francisci Buchleri.*

Buchlerus, Johannes : Elegantiarum centum et undesexaginta Regulae ... maxime Ciceronis exemplis illustratae. Coloniae 1618.

Buchler, J. (± 1570 - ± 1640), onderwijsman, latinist. ADB III 483.

174. *Joannis Lud. Vives. Opweckinge der ziele.*

Vives, Joan. Lud. : Opweckinge der ziele tot God (vertaling door Franc. Hoogstraten van : Ad animi excitationem in Deum, commentatiuncule). Antverpiae 1535.

Hoogstraten, Fr. (1632-1696), letterkundig boekdrukker, vertaler. NNBW VIII 833; BCNI 1433 etc. Zie ook 40.

175. *Manipulus precum P. Matthiae Pauli.*

Pauli, Math. : Manipulus precum sacer suavissimo puerulo Jesu, castissimae Virgini Matri, sanctissimo eius Sponso, eorumque magno zelatori Augustino, horumque cultoribus collectus. Brugis 1625.

Pauli, Math. o.s.a. (1580-1651), geestelijk schrijver. BNB XVI 705; OGE (1946) 270; BCNI 7542.

176. *Compendium questionum regularium Roderici.*

Roderici, Emmanuel : Compendium questionum. Waarschijnlijk een samenvatting van : Questiones regulares et canonicae, III tom. in fol. Salamanca 1598. herh. gedr.

Rodriguez, Emmanuel o.f.m. ($\pm$ 1546-1613), theoloog, canonist. LTK VIII 1353; DTC XIII 2762.

177. *Enchiridion Binsfeldij.*

Binsfeldius, Petrus : *Enchiridion Theologiae pastoralis et doctrinae necessariae sacerdotibus curam administrantibus ...* Trier 1591; Duaci 1617; Coloniae 1625. herh. gedr.

Binsfeld(ius), P. ($\pm$ 1540-1598), theoloog, canonist, coadjutor van Trier. LTK II 484; DTC II 901; DS I 1623; BCNI 6355, 6488, 7023, 7062, 7063, 7634, 8186 etc.

178. *S. Augustini, soliloquia, meditationes, manuale.*

(*S. Augustini meditationes*).

Augustinus, S. en ps. Augustinus : *Meditationes, Soliloquia et Manuale*. Antverpiae 1547. herh. gedr.

BCNI 1630, 1631, 4392, 4399 etc.

179. *Tragediae Senecae. (cum notis Canisii).*

Senecae Tragediae.

180. *Faustus mensis, annus et hebdomas.*

181. *Dionysii Carthusiani Monopanton.*

Dionysius, Carth. : *Monopanton*, id est unum ex omnibus Epistolis B. Pauli ad materias certas contractum opusculum. Coloniae 1531. herh. gedr.

DB II 1385. Zie no. 28.

182. *Enchiridion meditationum Busei.*

Busaeus, Johannes : *Enchiridion piarum meditationum in omnes dominicas, sanctorum festa, Christi passionem*. Maguntii 1606. herh. gedr.

Busaeus (Buys), J. s.j. (1547-1611), theoloog, geestelijk schrijver. LTK II 799; DTC II 1265; DS 1984; BCNI 5879, 6235 etc.

183. *Drexely prodromus eternitatis.*

Drexelius, Jeremias : *Aeternitatis prodromus mortis nuntius*. Douai 1628. herh. gedr.

Drexel(ius), J. s.j. (1581-1638), prediker, geestelijk schrijver. LTK III 573; DTC IV 1824; DS III 1714; BCNI 7931, 8075, 8076 etc.

184. *Bellarminus de ascensione mentis in Deum.*

Bellarminus, Rob. : *De ascensione mentis in Deum, per scalas rerum creaturarum ... opusculum*. Antverpiae 1615. herh. gedr.

BCNI 6167, 6168, 6169 etc. Zie no. 67.

185. *Formula casuum conscientiae Petri a S. Josepho.*

Ossinger schrijft aan Petrus a S. Joseph o.s.a. disc. ($\pm$ 1600-1651) wel een "Summula casuum conscientiae" toe, evenals een "Idea theologiae", doch

vermeldt geen uitgave ervan, evenmin als Santiago Vela. Vermoedelijk is de "Formula casuum conscientiae" een deel van het onder no. 186 aangegeven werk.

186. *Idea Theologiae speculativae.*

Petrus a S. Josepho : *Idea theologiae speculativae, moralis et sacramentalis*. 4 vol. 8°. Paris 1640. versch. dr.

Petrus a S. Joseph, o. cist. (1594-1662), theoloog, anti-jansenist. DTC XII 2042.

187. *Idea theologiae sacramentalis.*

Zie no. 186.

188. *Idea theologiae moralis.*

Zie no. 186.

189. *Vita S. Ignatii per Ribadeneiram.*

Ribadeneira, Petrus de : *Vita S. Ignatii Loiolae*. Napoli 1572; Antverpiae 1587. herh. gedr.

Ribadeneira, P. de s.j. (1526-1611), geestelijk schrijver, hagiograaf. LTK VIII 1281; DTC XIII 2657; BCNI 3962, 4896, 5831 etc.

190. *Ludovici Granatensis Exercitia.*

Ludovicus Granatensis : *Exercitia in septem meditationes matutinas ac totidem vespertinas*. (vertaald door M. van Isselt). Coloniae 1586. herh. gedr.

BCNI 3897, 4110, 4421, 4816 etc. Zie no. 87, 136.

191. *Eerenkrans der waerhijt Ludovici Kedd.*

Kedd, Judocus : *Eerenkrans der Catholijcke waerheid, waer mede het fundamentael examen over de ghereformeerde Religie ghecroont ende gheeert is, door d'onghefondeerde antwoorde H. Geldorpii ... Gommar. ghereformeerde Predikanten ...* Antverpiae 1647.

Kedd, J. s.j. (1597-1657), controversetheoloog. LTK VI 101, Sommervogel IV 958.

192. *Aphorismi Emmanuelis Sa.*

Sa, Emmanuel : *Aphorismi confessoriorum ex doctorum sententiis collecti*. Venetijs 1595. herh. gedr.

Sa, Emmanuel s.j. (1530-1596), theoloog, prediker. DTC XIV 426; BCNI 4523, 4603, 4897, 4970 etc.

193. *Modus orandi Deum authore Erasmo.*

Erasmus : *Modus orandi Deum*. Lugdunii Batav. in 12° 1641; Paris in 16° 1642. herh. gedr.

BE I 121; BCNI 9440 etc.

194. *Stimulus virtutem Guilielmi Baldesani.*

Baldesanus, Guil. : Stimuli virtutum adolescentiae christianae dicati. Romae 1592; Coloniae 1594; Antverpiae 1603. herh. gedr.

Baldesano, Guil. (17e eeuw), kanunnik van Turijn. DTC XIV 7, sub verbo Rosignoli, B; Possevinus I 699. BCNI 4208, 4923, 4992, 5983.

195. *Les postilles des epistres et evangiles incerto auctore.*196. *Paradisus precum Granatensis.*

Ludovicus Granatensis : Paradisus precum. (vertaling van M. van Isselt). Coloniae 1589. herh. gedr.

BCNI 4040, 4180, 4494, 5020 etc. Zie no. 87, 136, 190.

197. *Baxij orationes sacrae.*

Baxius, Nicasius : Orationes sacrae in laudem Salvatoris nostri Jesu Christi, B.M. Virginis et aliquot Sanctorum. Antverpiae 1638. versch. dr.

Bax(ius), Nic. o.s.a. (1581-1640), rector van het college te Antwerpen, dichter, geestelijk schrijver. BNB II 22; BCNI 8435, 9076, 9287.

198. *Expositio hymnorum.*

Expositio hymnorum secundum usum sacrum diligentissime recognitorum multis elucidationibus aucta. Antverpiae 1520.

BCNI 751; NK 3010.

199. *Historiae justini.*

(*Justini flori etc. historia romana*).

(*Justinus ex Trogo*).

Justinus, Marcus J. : Historiarum ex Pompeio Trogo. Libri XLIII. Antverpiae 1581. herh. gedr.

Justinus, M.J. (± 87-161), latijns historieschrijver.

Pompeius Trogo (1e eeuw na Chr.), latijns historieschrijver.

VB 129. Zie no. 78.

200. *Christiana institutio per Ammianum fanastiensem.*

Ammianus, Sebastianus : Christiana institutio virtutum et vitiorum Sacri Verbi Dei declamantibus admodum utilis, et necessaria ... per Fratrem Sebastianum ... vulgata. Venetiis 1562; Antverpiae 1563. versch. dr.

Ammiani, Sebast. o.s.a. († 1568), theoloog, prediker, geestelijk schrijver. Perini I 33; BCNI 2809.

201. *Den montstopper der nieuw gesinde door Molina.*

Molina, C. : Den oprechten schriftuerlijcken Roomsche-Catholijcken Mondtstopper van alle tegenwoordige oncatholijcke leeraers en Nieuw Gesinde Leerlinghen ... 1647. herh. gedr.

- Molina (Vermeulen), Christ. (1611-1668), priester, apologeet. NNBW III 1295.
202. *Series canonizationis S. Thomae a Villa nova.*
Series Actorum in canonizatione Sancti Thomae a Villa nova ... a S^{mo} D.N. Alexandro VII in Sanctorum Album adscripti ipso Omnium Sanctorum festo anno 1658. Romae 1658 - 4°.
203. *Sancti Augustini confessiones.*
Augustinus, S.: Confessionum libri XIII. Antverpiae 1546. herh. gedr. BCNI 2098, 2810, 5218 etc.
204. *Funiculus triplex Henrici Lancilotti.*
Lancilottus, Henr.: Funiculus triplex religiosae obligationis perfectionis et observationis. s.l.s.d.; Maguntii 1622.
Lancilottus (Lancelotz), H. o.s.a. (1576-1643), prediker, geestelijk schrijver. LTK VI 772; DTC VIII 2555; DS IX 178; BCNI 10633.
205. *Bellarmini catechismus.*
Bellarminus, Rob.: Catechismus sive explicatio doctrinae christianae. Coloniae 1630; Antverpiae 1633. Dit werkje draagt gewoonlijk de titel: Christianae doctrinae copiosa explicatio. herh. gedr.
BCNI 8272, 8653, 5500, 12017 etc. Zie no. 67.
206. *Leonardus Lessius de nominibus Dei.*
Lessius, Leonard.: Quinquaginta considerationes de quinquaginta nominibus Dei. Lovanii 1643. versch. dr.
Lessius (Leys), Leon. s.j. (1554-1623), theoloog, geestelijk schrijver. LTK VI 981; DTC IX 453; DS IX 709; BCNI 9668, 9898, 11248, 9343.
207. *S. Augustini opuscula quaedam selecta.*
Augustinus: Opuscula quaedam selecta: Epistolae; De gratia et libero arbitrio, De correptione et gratia. Bruxellis 1654. versch. dr.
BCNI 11041, 11212, 11395, 11822.
208. *Lucae Pinelli meditationes.*
Pinelli, Luc.:
1. Piae meditationes de SS. Eucharistiae Sacramento. Coloniae 1599; Coloniae 1603. versch. dr.
2. Meditationes in historiam vitae mortisque SS. Virginis Mariae. Coloniae 1600; Coloniae 1612. versch. dr.
3. Meditationes de praecipuis mysteriis vitae Domini. Coloniae 1601. versch. dr.
4. Meditationes de quatuor hominis novissimis. Coloniae 1605. versch. dr.

5. *Meditationes breves de peccatis mortalibus*. Coloniae 1607. versch. dr.
Pinelli, L. s.j. (1542-1607), theoloog, geestelijk schrijver. DTC XII 2117;
BCNI 4516, 4961, 10679; 4595, 5824; 4823, 5116, 5191 etc.; 5280.
209. *Metamorphosis Ovidii*.
210. *Colloquia Erasmi cum omnibus notis*.
(*Erasmi tertia colloquia*)
(*Colloquia Erasmi bis*).
Erasmus: *Colloquia familiaria, cum notis Nic. Mercier editio tertia*.
Paris 1661. herh. gedr.
BE I 40, 39. Zie no. 137.
211. *Alterum compendium quaestionum Regularium Roderici*.
Zie no. 176.
212. *De expresso Verbi Dei*. Stanislai Hosij.
Hosius, Stanislaus: *De expresso Dei verbo* (1e ed. 1558). Antverpiae 1561.
herh. gedr.
Hosius, Stan. (1504-1579), humanist, controversist, theoloog. LTK 440;
DTC VII 178; BCNI 2749.
213. *Dominicae precationis explanatio*.
214. *Het gulde gebedenboek*.
Vervoort, Franciscus: 't Gulde gebedeboeck. Antverpiae 1594. herh. gedr.
Vervoort, Fr. o.f.m. († 1555), geestelijk schrijver. BNB XXVI 696; BCNI
4252, 4391, 4906 etc.
215. *Examen ordinandorum per Joannem Ferum*.
Ferus, Joh.: *Examen ordinandorum, in quo ad quaestiones sacrorum
ordinum candidatis proponi solitas, aptae et piae responsiones adjungun-
tur*. Maguntii 1550. versch. dr. Zie no. 23.
- Libri Sacri et Ecclesiastici.*
216. *Unum missale novum in magno folio, inauratum, rubro holoserico
tectum, et claustris argenteis insigne*.
217. *Unum missale in parvo folio impressum*.
Antverpiae 1593, subtriturum est.
218. *Unum missale lacerum, quod videtur esse pp. Minoritarum propter
ipsorum ordinis in calce additum*.

219. *Alterum missale lacerum et ob eandem rationem Minoritarum.*
220. *Duo missalia Ordinis nostri.*
221. *Fragmentum Veteris Missalis scripti in pergamento in 4°.*
222. *Unum Breviarium in 4° integrum in uno tomo.*
223. *Unum Breviarium in 4°, in duos tomos divisum.*
224. *Unum Breviarium in 12° divisum in duos tomos.*
225. *Unum Breviarium in magno 12° omnino laceratum.*
226. *Una pars estiva Breviarii in 12°.*
227. *Una pars Breviarii in 4 partes divisi ab Adventu ad Quad.*
228. *Duo Breviarii Ordinis nostri.*
229. *Octavarium Gavanti in quarto.*
 Gavanti, Bartholomeus : Octavarium Romanum ... a S. Rituum Congregatione ad usum totius orbis ecclesiarum approbatum. Antverpiae 1628.
 Gavanti, Barth. o. barnabit. (1569-1638), liturgist; generaal van de Barnabiten, verzorgde de uitgave van het octavarium. LTK IV 534; DACL VI 668; BCNI 7984.
230. *Tria diurnalialia.*
 Horae diurnae Breviarii Romani. Coloniae 1625, 1648. Antverpiae 1641, versch. dr.
 BCNI 7502, 9455, 1024.
231. *Unum officium B. Mariae.*
 Officium B. Mariae Virginis. Antverpiae 1573. herh. gedr.
 BCNI 2423, 3464, 4821, 6148 etc.
232. *Liber flandricus Evangeliorum pro concionatoribus.*
 (?) : Evangelien ende epistelen ... doort gantsche Jaer. Antwerpen 1566, herh. gedr.
 BCNI 2998, 3287, 3404 etc.
233. *Horae B. Virginis.*
 (?) : Horae B. Mariae Virginis sec. Usum Leodiensem. Leodii 1581. versch. dr.
 BCNI 3750, 1393, 1639 etc.
234. *Libellus precum quotidianarum.*
 (?) : Preces familiares selectae. Antverpiae 1639. versch. dr.
 BCNI 9252, 9590.

235. *Biblia flandrica in folio.*
(?): Den Bibel, 't geheele Oude ende Nieuwe Testament met grooter naersticheyt naden latynschen text gecorrigeert. Antverpiae 1543. herh. gedr.
BCNI 2048, 4527, 4528 etc.
236. *Biblia latina in 8° impressa 1555.*
Verscheidene edities o.a. Lugduni 1555, Salamanca 1555.
Cfr. Le Long, Bibliotheca Sacra I 507.
237. *Biblia sacra vulgatae editionis.*
(?): Biblia sacra Vulgatae editionis Sixti V Pont. Max. recognita atque edita. Cum scholiis plurimum auctis et emendatis Joannis Marianae, et notationibus Emmanuelis Sa. Tom. I en II. Antverpiae 1625.
Volgens mededeling van het Nederlands Bijbelgenootschap.
Marianae Joh. s.j. (1536-1624), theoloog, geschiedschrijver. LTK VII 48; DTC IX 2336. Zie ook BCNI 7585. Zie no. 192.
238. *Bijbel gedrukt tot Dordrecht 1599.*
Biblia: dat is, De gantsche Heylige Schriftuere, grondelick ende trouwelick verduyschet, met verclaeringhe duysterer woorden, redenen, spreuken ende lectien ... Tot Dordrecht, ghedruckt bij Pieter Verhaghen en Abraham Caene. Anno 1599. in gr. 8°.
Volgens mededeling van het Nederlands Bijbelgenootschap te Haarlem, waarvoor onze oprechte dank.
239. *Novum Testamentum interprete Theodoro Beza.*
Novum Testamentum Jesu Christi T. Beza interprete. 1583. herh. gedr.
Beza, Theodorus (1519-1605), frans calvinist, jurist. LTK II 331; DTC II 807; Le Long, Bibliotheca Sacra I 641.
240. *Testamentum Novum ab Erasmo translatum.*
Zie BE II 57; BCNI 2354, 2050, 1942, 1622, 1543, 1544, 1494 etc. herh. gedr.
241. *Testamentum Novum D. Hieronymo interprete.*
Novi Testamenti Totius aeditio longe optima et Accuratissima divo Hieronymo interprete ... Antverpiae 1526. versch. dr.
BCNI 977, 978, 1428, 1495; KB 2437, 2438, 2443, 2445.
242. *Rituale Romanum Pauli quinti.*
Rituale Romanum Pauli V Max. Pont. iussu editum. Antverpiae 1620. herh. gedr.
BCNI 6424, 6812, 6813, 7556 etc.

243. *Pastorale Rituali Romano accommodatum.*
(*pastorale machlinense*)
(*pastorale Romanum et Mechliniensis consilio*).
Pastorale, canones et ritus ecclesiasticos qui ad sacramentorum administrationem aliaque pastoralia officia rite abunda pertinent, complectens. Antverpiae 1589. herh. gedr.
BCNI 4052, 4437, 5273, 7540 etc.
244. *Antiphonarum officio Vesperarum accommodatum.*
Antiphonarum Romanum officio Vesperarum praecipue accomodatum. Antverpiae 1588. versch. dr.
BCNI 14414 vermeldt "ed. quarta". Antverpiae 1685; de voorgaande uitgaven noch deze worden vermeld in BCNI.
245. *Caeremoniale Episcoporum.*
Caeremoniale Episcoporum. Romae 1600. versch. dr.
DDC III 253; cfr. BCNI 17019, 17111.
246. *Manuale exorcismorum ab Eynatten bis.*
Eynatten, Maximilianus van: Manuale exorcismorum continens instructiones et exorcismos ad ejiciendos e corporibus obsessis spiritus malignos. Antverpiae 1619. herh. gedr.
Eynatten, Mv. (1574-1631), theoloog, kanunnik van Antwerpen. BNB VI 810; BCNI 6642, 7662, 8827 etc.
247. *Cantualia minus PP. Augustinorum.*
Cantualia minora f.f. eremitarum s.p. Augustini. Antverpiae s.d. BCNI 10555.
248. *Constitutiones R. P. Aug.*
1. Constitutiones ordinis eremitarum S. Augustini. Coloniae 1627. versch. dr.
2. Crusenius, N.: Constitutiones Ord. Erem. S. Aug... cum notis marginalibus et indicibus. Monachii 1620. versch. dr.
Crusenius (Cruesen), Nic. o.s.a. († 1629), geschiedschrijver. BNB IV 580; BCNI 7794.

De volgende werken komen voor op de lijsten B of C, doch niet op A van 1672.

249. *Tsamenspraecke tussen Menas (Menno) en Micron.*
Micronius: Een waerachtig verhaal der zsamensprekinge tussen Menno Simonsz. en Martin Micronius van der Menschwerdinge Jesu Christi. Embden 1556. versch. dr.

- Simonsz, Menno (1496-1561), doopsgezind leraar. LTK VII 274; NNBW IV; RE XII 586.
- Micronius (Kleyn), Mart. (1523-1559), protestants predikant. NNBW IX 678; BNB XIV 816; RE XIII 56.
250. *Valerius, Maximus.*
 (?) Valerius, Maximus : Factorum dictorumque memorabilium libri IX. Venetiis 1493. herh. gedr.
 Valerius, Max. (1e E. vóór Chr.). Romeins geschiedschrijver. Hain IV 15773 etc.
251. *Acolastes.*
 Gnapheus, Guilielmus : Acolastus de filio prodigo Comoedia Acolasti titulo inscripta. Antverpiae 1529. versch. dr.
 Gnapheus (de Volder), Willem (1493-1568), humanist. ADB IX 279; NNBW III 471.
252. *Verantwoordinge Marten Micronis.*
(Apologia micronis)
 Micronius, Mart. : Een apologie verantwoordinghe Martini Microns op xx verscheyden artikelen die Menno Simons teghen het disputacy boecxken van het bespreek met hem over de leere gehouden, in druk heeft wtgegeven. Embden 1558. Zie no. 249.
253. *Anacrisis.*
254. *Dry Voetvallen.*
255. *Augustinus per se docens.*
 Clenaerts, Petrus : Augustinus per seipsum docens notis explanatus. Lovanii 1688.
 Clenaerts, P. o.s.a. (1655-1696), theoloog. BNB IV 145.
256. *Manutii thesaurus.*
 (?), Baxius, Nicasius : Thesaurus elegantiarum seu latinae phrases ex Aldo Manutio aliisque optimis phrasiologis electae et iam auctae. Antverpiae 1634. BNB II 22. Zie no. 197.
257. *Variae Litaniae.*
 (?) : 1. Litaniae sacrae variae cum brevi piaque quotidiana exercitatione, in gratiam exercitus catholici. Antverpiae 1593. herh. gedr. BCNI 4188, 5483, 5707 etc.
 (?) : 2. Litaniae sacrae, psalmi, hymni, orationes. Duaci 1623. BCNI 7225.

258. *Concilium Tridentinum cum declarationibus*
Concilium Tridentinum, hoc est canones et decreta ... Lovanii 1567. herh. gedr.
BCNI 2861, 2929, 3056 etc.
259. *Suster Anna van Voorn.*
260. *Rubricae missarum.*
Rubricae generales missarum juxta Missale Romanum. Lovanii 1618.
BCNI 6574.
261. *Manuale Becani.*
Becanus, M.: Manuale controversiarum huius temporis in quinque libris distributum. Herbipoli 1623. herh. gedr.
Zie no. 160, 264.
262. *Variae Litaniae.*
Sacrae litaniae variae, cum brevi piaque quotidiana exercitatione, in gratiam exercitus catholici. Antverpiae 1595. herh. gedr. Zie no. 257.
BCNI 4187, 6658, 7226, 13391.
263. *Quadragesimale Zanches.*
(?): Sanchez, Gaspar: Conciones in dominicis et feriis quadragesimae. Coloniae 1609. LTK IX 302; BCNI 5504. Zie no. 93.
264. *Compendium controversiarum Becani.*
Becanus, M.: Compendium manualis controversiarum huius temporis de fide ac religione. Moguntii 1623. herh. gedr. Zie no. 261.
265. *Biblia usque Ruth.*
Pentateuchus Moysi; Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri, Deuteronomium, Josue, Judicum, Ruth. Antverpiae 16°, 1526.
BCNI 964; NK 2433.
266. *Psalmi germanici.*
(?) 1. Teutsch psalter. Coloniae 1562.
BCNI 1230.
(?) 2. Der Psalter, Latein und Teutsch, ausgeleht mit Erklerung aus Dionysio Carthusiano und anderen hl. Lehrern versamlet. Coloniae 1535. versch. dr.
BCNI 1414, 1585, 2792.
267. *Duyts Nieuwe Testament.*
Nieuwe Testament. herh. gedr.
BCNI 670, 885, 937, 974 etc.
268. *Biblia heretica.*
Cfr. no. 238.